

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirtetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Vármegyei távbeszélő hálózat.

Már néhány éve kísért a vármegyén a telephon hálózat létesítésének terve. Minden megvolna hozzá; a számítás elkészült; papiroson kész az egész terv; a vármegye a közelebbi módok megállapítása végett bizottságot is küldött ki s a bizottság meg is készítette az előterjesztését, amelyben azonban még pozitív javaslatot sem mer tenni, csak számokban beszél, mert a kivitelhez ha minden meg van is, egy dolog, a nervus rerum, a pénz hiányzik.

És bizony bajos dolog manap Zalavármegyében újabb pótadóról beszélni. Még a legüdvösebb beruházásokat is aligha el nem kell odáznunk a mostoha gazdasági viszonyok miatt s így a telephon is valószínűleg csak a jövő zenéje marad.

Érzik ezt úgy látszik azok a bizottsági tagok is, akiket a vármegye a telephon-hálózat terveinek és költségvetésének megállapítása végett kiküldött, mert a tárgyalásokon a hivatalos közegeken kívül senki sem jelent meg.

A legutóbbi tárgyaláson azután a hivatalos közegek összeállították az adatokat,

amelyek a hétfői közgyűlés elé lesznek terjesztendők.

A tervezet két alternatíváról szól. Megállapítja a járásközi és az egész vármegyei hálózat költségeit. A járásközi hálózatba csak a tizenkét járási székhely és a központ, a vármegyei hálózatba pedig az összes körjegyzői székhelyek volnának bekapcsolva.

A járásközi hálózat beruházási költségei 37600 koronát tennének ki, a fentartási költségek évenként 3575 koronára rugnának. A járásközi hálózat felállításával a vármegyére évenként 5718 korona 60 fillér teher hárulna.

A vármegyei hálózat első berendezéséhez 137.825 korona 50 fillér volna szükséges, míg a fentartási költségek 6458 koronát tennének ki. Ha az egész vármegyei hálózat létesítenék, a vármegyének 18150 korona előfizetési díjat kellene biztosítania, de ha az előfizetők száma emelkednék — ami feltétlenül remélhető — a vármegyének ezen címen a kiadása 3630 koronára esökkenhetne. A vármegyei hálózat kiépítése a vármegyére évenként 17944 korona 05 fillér új terhet hárítana.

A járásközi telephon felállításához 0-2%,

a vármegyei hálózat kiépítéséhez 0-6% pótdadó kivetésére volna szükség, miután a megyének oly alapja, amelyből ezt az új terhet pótdadó nélkül is viselhetné, nincs. És ez a körülmény lesz valószínűleg a szép és üdvös terv sirásója, mert azt, hogy a törvényhatósági bizottság újabb pótadót szavazzon meg, a mai viszonyok között remélni nem lehet, a kormány pedig a távbeszélő összes költségeit át nem vállalja.

A fenti számok pedig a vármegye kiterjedését és lakosságát tekintve, nem látszanak nagyoknak s azt hisszük, hogy az áldozat bőven visszatérülne, nemcsak a közigazgatás javulásában, hanem a közgazdasági téren is. Hattized százalék pótdávval fel lehetne állítani az egész hálózatot és minél kisebb ez a szám, annál szomorubb az, hogy még ez a csekély áldozat is érezhető terhet róna a vármegyére.

Legelső sorban a távbeszélő természetesen a közigazgatás millió baján segítene. A kormány már a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló 1901: XXI. t.-cikkben kifejezést is adott annak, hogy a távbeszélőt tekinti az egyszerűsítés egyik eszközének, amely a szóbeli eljárás hatalmas közvetítője.

beszélnek, — de már mások! Hát nem érdekes levelezés és beszélgetés ez? . . . Hol én nézem a más nászmenetét, hol meg engem siratnak néhány napra ugyanazok.

Ma például megint gyásznapom van. Az van a meghaltak sorába, hogy Gázi Miklós nyug. erdőmester 55 éves korában meghalt. Hogy az egész város ott volt a temetésen, mivelhogy az aranyfiatalság nesztora — Miklós bácsi — soha se sirt, csak busult, ha egyedül volt, de mások között mindig örült és örömet okozott.

Egy minta „öreg ifju“, kiről azt mondták, hogy kár ilyennek, ha legény marad és hogy megvéniül.

A többi ismerősök felett csak emlékeket idétem vissza, hanem Miklós bácsinak küldtem a sírjára egy koszorút, gesztenye levélből és gesztenye-virágból. Meg öt szál fiatal gesztenyefát: egyet a fejéhez, két oldalt négyet.

A virágkereskedő két napra a kirakatba tette, tudtomon kívül. Az egész város tudott róla, hogy az alerdész gesztenye-virág és levélből kötött koszorút küldött egy ismerőse sírhalmára.

Konstatálták, hogy extravagáns vagyok, hogy csak tölem telhetik ki.

Nem szóltam rá semmit: minek? . . . Csak a költő szava jutott eszembe:

»Kedvest a kedvesnek!« stb. Megvoltam elégedve a dolgommal.

* * *

TÁRCA.

Éjjeli zene.

Ablak alatt ugyan muzsikálnak,
 Szomorubbnál szomorubb nótákat.

Azt se tudom, kinek húzzák,
 Azt se, ki húzatja,
 Nem is tudom, mért álltam meg
 Egy pár pillanatra.

Ablak alatt áll aki húzatja,
 Bánat és éj sötétbe borítja.
 Nézd merőn maga elé,
 De hova is nézzen:
 Nincsen világ az ablakban,
 Sem csillag az égen.

Rózsa nyilott reggel az ablakba,
 S angyalarcu gyermeklány ült abba.
 Ki hinné, hogy ő volna a
 Sötét ifju veszte,
 S angyalarcu, gyermekésszel
 Egy szívet tört össze.

Fülep Jmre.

Agglegény-sors.

Gyermekkoromban az anyámnak kellett megtennem kötelességből, most meg, hogy XXX. nyomja a vállam s bejártam ifjusággal a fél hazát, hát a magam ismeretsége fenntartása céljából szoktam végig olvasni a „hymen“ és „meghaltak“ rovatát.

Gyermekkoromban szegény jó anyám nem ért reá a harisnyakötés miatt másként fenntartani az ismeretséget, most meg én sem azért, mert nincs már aki kösse s a megszerzése — sok időbe kerül.

De én is szeretem az ismerőseim, s ekként levelezünk. Kevés időbe, még kevesebb pénzbe kerül s mégis tudunk egymásról.

— A Rádi Ilon férjhez ment!

Lám, lám! Ismertem; utoljára a „központi pályaudvar“-ban láttam; mikor megkérdeztem, hogy még se kellek vőfélynék? — hát azt mondta reá: — jobban reám férne az ő nyoszolyóleánysága?

A kalapot a hőség miatt a kezemben tartottam, hanem erre hirtelen felesaptam fejem bubjára, úgy éreztem, végig siklott rajta a szél s hogy fázik a kánikulás hőség dacára.

Hát megelőzött ez is! És aztán elgondolkozom rajt' órákig. A mult képeit önkénytelenül varázsolom elő.

Másnap meg Pál Pista bácsi halálát hozza a hír. Egy hét mulva meg teszem jó magamról

A sok irka-firka, amely sok esetben nagyon kevés szóval pótolható volna, sokkal több pénzbe kerül, mint a telefon s az írásbeliség meg is bénítja a közigazgatás szerveinek működését.

Szószerint alkalmazható ez az állítás közigazgatásunk mai állapotára. Az adminisztrációnak nincs lelke, mert elvész az aktahalmazban és kimutatások özönében.

Az írásbeliség tulteng s a hivatalok papírfogyasztása még mindig aggasztó módon növekedik s növekedni fog a centralizáció kiterjedtebb érvényesülésével, mert a rendszer mindig beljebb sodorja az állam gépezetét a bürokratizmus hinárjába.

A legtöbb ügyes-bajos fél a hatóságokkal csak írásban érintkezhetik, de az egyes hatóságok s ugyanazon hatóságok közegei közötti érintkezés is rettenetes sok haszontalan írásbeli munkát okoz.

Ezeket a bajokat nagyot segítene a telephonalhálózat. Különösen a jegyzőket mentené fel sok írásbeli jelentéstől, aminek a községi adminisztrációban, amely végre is az egész közigazgatás alapja, meg volna a maga üdvös hatása.

Nálunk Zalavármegyében különösen sok nehézséget okoz a megye nagy kiterjedése s a székhelynek az egyes járásoktól való nagy távolsága. Ezeket a nehézségeket legnagyobb részben legyőzné a távbeszélő.

De éreztetné az hatásait a gazdasági és kulturális élet terén is, mert minden intézmény, amely az érintkezést megkönnyíti, előbbre visz minden törekvést.

Ismerjük a vármegye nehéz helyzetét, alig mernénk azt mondani, hogy nagy áldozatok nélkül is kiépíthető a telephonalhálózat; de ha nagy áldozatokba kerülne is, meghozná az a hasznait a jövő nemzedéknek.

Ezelőtt öt évvel hozott össze a sors Miklós bácsival. Mint végzett erdész a vezetése alatti főerdőhivatalhoz lettem kinevezve erdőgyakoroknak.

Rövid leszek: megszeretett rövidesen. Maga mellé rendelt és én szívesen szolgáltam mellette; cimborának ifju, főnöknek okos volt. Jól töltöttem vele szabad időt és munkát egyaránt. Lehetett vele vigadni és tanulni egyszerre. Azt beszéltek róla, hogy dacára társadalmi kedves egyéniségének, van neki is bogara, mint minden aggregénynek.

Húsz év előtt került oda mint jó 30-as férfi, a mint mondják — büntetésből. Hogy duhaj életet élt addig s delelőjén a kicsapongásnak — akkor egyszerre megállott.

Mióta itt van, a társaság lelke s a mamák réme egyaránt; minden leány reá számított és ő egyre sem, míg reá nem perdült ő reá is az idők végtelenjéből 50 esztendő.

Mikor Vázsonkra került, zajos multja és fájdalmas emlékei lehettek egyszerre. Senkise nem kutatta, mert a milyen nyílt volt másként, annyira tudott hallgatni arról, miről nem kívánt beszélni.

Mindenütt ott volt és mindenkinek udvarolt egyaránt, csak különös esetben senkinek és soha! Mint erdész kezelte a kinstár mulató és fürdő kertjét.

Mikor a kezelésre bizták, egy félreeső hársas és cserjés sűrűben kört vágatott és öt szál

A vármegye építkezési szabályrendelete.

Zalavármegyének nincs építkezési szabályrendelete, pedig ha végig nézünk rendszertelenül épült falvainkon, ha bötékintünk egy parasztház belsőjébe, ha megszivleljük azt is, hogy mennyire nem törődnek a mi falvainkban a tűzveszedelemmel, a közegészségügy legelemibb követelményeivel, bizony égető módon szükségesnek kell elismerni az építési szabályrendelet életbeléptetését.

A vármegyén már meg is csinálták a szabályrendelet tervezetét, az állandó választmány tárgyalta is, de némi változtatások, különösen az építési engedélyek tekintetében lényegesebb módosítások végett újból bizottság elé utasította.

A tervezet ellen emelt leglényegesebb kifogás az volt, hogy az építési engedélyek kieszközlése nagyon sok és terhes formához volt kötve s hogy az engedélyeket minden esetben a szolgabíró adhatta volna meg. Az állandó választmány ezen minden áron enyhíteni óhajtott.

Igaz, hogy a tulságos sok formáság különösen a közigazgatási eljárásban elvetendő dolog s nem szabad a lényegét a formának feláldozni, nem szabad minden új alkotásnál Belgiumot és Angliát példaképeknek tekinteni, hanem a göcseji füstös konyhákról kell a mértéket venni, de az bizonyos, hogy elvi kijelentésekkel és félrendsabályokkal nem tudunk segíteni a bajokon, nem tudjuk megváltoztatni a régi állapotokat s ha a hatóságok ellenőrzési joga hatályossá nem tétetik, a szabályrendelet csak papíros marad, mint annyi sok egyéb gyönyörű szabály, amelyek üdvös hatásának az életben nyoma sincs.

Az építési szabályrendelet eredeti tervezete szerint minden új épület tervrajzát be kellett volna mutatni, aláíratván a tervezetet a tervezővel, az építővel s az engedélyért a főszolgabíróhoz kellett volna folyamodni. A tervrajzot s az írásbeli folyamatást mi fölöslegesnek tartottuk. Mert tudni való, hogyan épít s hogyan készíti a tervet a falusi ember. Ott a helyszínen készül a terv, mikor elkezd a házának az alapjait lerakni. Kilépi a hosszát, szélét, leveri a cöveket és kész a terv. Ha tömésből készül a fal, akkor még egyszerűbben megy a tervkészítés. Össze hívják a szomszédokat, akik segítenek a márgát sukolyini, elkezdik az egyik sarkot és

gesztenyét ültetett sajátkezűleg. Azt mesélte a kerülő, hogy magját a kebeléből huzta elő; az akkor lett nyilvánvaló, mikor feltűnt e fák iránti különös szeretete.

Mikor én megismertem, már senkinek sem tűnt fel csak nekem, hogy a kinstári uradalom telve van az erdőmester ur vénlegény szesze lyéből — így beszéltek utóbb róla — gesztenyefákkal.

És a kis városban senkinek sem tűnt fel többé csak nekem, hogy hivatal utáni utja mindig ide viszi társaságomban a gesztenyefák alá.

— Ugy-e szépek ezek a gesztenyefák? — mondogatta gyakran. Vadászkalapját e közben hátra veté, magas homlokát végigsimítá, kurta, tömött bajuszát lassan pödörgetve, belebámult haragos zöld, sűrű lombjukba. Olyankor ott, a hól a szemöld íve összeér, két, három ráne verődött homlokán, szeme fénylett, különös zavaros homálylyal, mint ki álomképet varázsol és látományokat lát. Örök mosolyu arcáról a szem nevető oldalizmai eltűntek, valami édesbus emlékezés ült a jókedvű ábrázatra.

A vendéglős lábujjhegyen hozott két pohár sört, letette elének s távozott.

Távol az esti szellő pajzán nevetés, vidám muzsika szóval kergetődött.

A tekervényes utakon járó-kelők léptei alatt az apró kavicsos homok rythmikus reosegéséhez a fürdőházból az öntöző medencébe morogva gyűlő viz adta az egyhangu zenei kíséretet.

mennek tovább, míg egy jókora dülényalaku terület körül nincs tömve fallal. Azután vágnak a falon ablakot, ajtót. Ezt a könnyű építési módot pedig veszedelmes volna megakadályozni, mert megszűnnék a lehetősége annak, hogy minden szegény ember elkészíthesse a maga vackát.

De már az engedélyek megadásának a főszolgabíró hatáskörébe való utalását nemcsak célszerűnek, hanem ugyszólván egyedüli eszköznek tartanánk arra, hogy a közegészségügyi, tűzrendészeti, sőt aesthetikai tekinteteknek az építkezéseknél a falvakon is érvény szereztessék.

A szabályrendelet újabb tervezete szerint az „egyszerűbb szerkezetű házak“ (hogy melyek azok az egyszerűbb szerkezetű házak, arról nem szól a tervezet) építéséhez az engedélyt szóbeli kérelem alapján a község előljárósága adhatja meg. A főszolgabíró hatásköre tehát csak a nem egyszerű szerkezetű házak-ra és a középületekre terjed ki. Ha szoroson vesszük a dolgot, minden a régiben fog maradni. Mert hogy az építkezési szabályrendeletnek általános határozmányait az előljáróságok nem fogják tanulmányozni, az bizonyos. Tehát a kisközségekben, ahol éppen a legnagyobb ellenőrzésre volna szükség, mert az előljáróság is támogatásra szorul, ezután is épít mindenki úgy, ahogy akar s oda, ahová akar. A különbség csak az lesz, hogy eddig nem követett el hibát, bárhogyan épített, a jövőben pedig az épülettel együtt kihágást is fog elkövetni. Egy ily enyhe és elméleti értékkel bíró szabályrendelet újra csak a jegyzők felelősségét és terhes munkáját fogja szaporítani s ahol a jegyző lelkiismeretes és tekintélye csorbítatlan, beválhat a szabályrendelet is, de ott eddig sem volt szükség szabályrendeletre. Másutt pedig nem segít semmit.

A kellő helyen és mértékben alkalmazott szigor még sohasem ártott. Szívesebben látnánk tehát egy szigorubb szabályrendeletet, amely a hatósági felügyelet és engedélyezés jogát illetékes tényezőkre ruházná.

A kir. járásbíróóságok 1901. évi tevékenysége.

A zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő alsólendvai, sümegi, tapolczai és zalaegerszegi kir. járásbíróóságok 1901. évi ügyforgalmára és

A szomszédos hársas ágai között halk reosegés, egy árny íves képével, suhanása a röptéből megülő madárnak; — aztán lágy fuvola hang: — Sááárga rigó . . . Sááárga rigó! . . . Kááá . . . Kááá . . . ááá . . .

Az öreg halkán felkelt, lábujjhegyen oda ment a hársak alá, leste pajzán gyönyörűséggel, gyermekes jókedvvel a sárgarigópár zajt verő játékát, a hárs ágai között rakott fészek fölött!

Aztán hirtelen felrezzent; egy-két ruganyos lépéssel az asztalnál termett, kezébe ragadta a sörös poharat, hevesen kocintott és egy hajtásra kiitta.

Én is!

Hirtelen leült és újra a régi, mosolygó Miklós bácsi lett belőle.

Igazán meg se gondoltam, csak úgy véletlenül ötlött ki a számon a kérdés:

— Szereti Miklós bácsi a gesztenyefákat?

. . . Csak mikor kimondtam, bántam meg igazán. Ő reám nézett, azután egy hosszú szünet következett, mely alatt mélyen pirulva valóban remegtem; resteltem tapintatlanságom. Ki tudja? . . . — Szeretem! Tudod, kedvencem, mint némely embernek a rózsá, vagy a szürke nadrág. Aztán mintha megbánta volna, hirtelen fejét rázta s tovább beszélt. — Nem jól mondtam, különösen — szeretem!

Gyermekkorom első tarka pillangóit e fák alatt fogdostam és ott gyönyörködtem az élet első, szivárványos pompájú, szétrébbenő bubo-

tevékenységére nézve közöljük a következő adatokat:

Az általános ügyforgalmat tekintve, összesen beérkezett 33,269 ügy, melyből év végén folyamatban maradt 2281.

I. *Polgári ügyek.* A) *Sommás perek.* Folyamatban maradt Alsólendván 889, Sümeghen 477, Tapolezán 774, Zalaegerszegen 1,411 = 3,551. Érkezett összesen Alsólendván 1,292, Sümeghen 540, Tapolezán 942, Zalaegerszegen 1,444 = 4,218. Befejeztetett összesen: Alsólendván 1,378, Sümeghen 354, Tapolezán 805, Zalaegerszegen 1,386. Szünetelő perek száma Alsólendván 747, Sümeghen 605, Tapolezán 876, Zalaegerszegen 1450. Év végén a szünetelőkön kívül folyamatban maradt: Alsólendván 56, Sümeghen 58, Tapolezán 35, Zalaegerszegen 19. B) *Egyezségi ügyek.* Előterjesztett kérelmek száma: Alsólendván 1, Sümeghen 3, Tapolezán 1. Zalaegerszegen 7. Létrejött egyezségek: Alsólendván 1, Sümeghen 1, Zalaegerszegen 3. Perré alakult Sümeghen 2. B) *Fizetési meghagyások.* Előterjesztett kérelmek: Alsólendván 697, Sümeghen 245, Tapolezán 484, Zalaegerszegen 620 = 2046. Visszaautasított: Alsólendván 21, Sümeghen 67, Tapolezán 15, Zalaegerszegen 39 = 142. Kibocsátott fizetési meghagyások: Alsólendván 676, Sümeghen 176, Tapolezán 469, Zalaegerszegen 581. Előterjesztett ellentmondások: Alsólendván 264, Sümeghen 66, Tapolezán 154, Zalaegerszegen 276. Elrendelt végrehajtások: Alsólendván 74, Sümeghen 21, Tapolezán 82, Zalaegerszegen 81. Perré alakult: Alsólendván 206, Sümeghen 66, Tapolezán 120, Zalaegerszegen 251. Fizetési meghagyások tárgyában érkezett megkeresések: Alsólendván 102, Sümeghen 44, Tapolezán 31, Zalaegerszegen 87. D) *Örökösödési ügyek.* I. *Rendes örökösödési ügyek.* Mult évről folyamatban maradt: Alsólendván 251, Sümeghen 161, Tapolezán 351, Zalaegerszegen 265 = 1,029. Megindított: Alsólendván 476, Sümeghen 319, Tapolezán 554, Zalaegerszegen 561 = 1966. Befejeztetett: Alsólendván 595, Sümeghen 372, Tapolezán 612, Zalaegerszegen 622 = 2,201. Folyamatban maradt: Alsólendván 133, Sümeghen 108, Tapolezán 197, Zalaegerszegen 156 = 594. II. *Örökösödési és hagyatéki bizonyítvány iránti ügyek.* Érkezett:

Alsólendván 41, Sümeghen 22, Tapolezán 28, Zalaegerszegen 52 = 143. Befejeztetett mind. F) *Végrehajtási ügyek.* Mult évről folyamatban maradt: Alsólendván 262, Sümeghen 105, Tapolezán 118, Zalaegerszegen 449. Érkezett: Alsólendván 908, Sümeghen 475, Tapolezán 546, Zalaegerszegen 1,973 = 3,902. Befejeztetett: Alsólendván 973, Sümeghen 522, Tapolezán 523, Zalaegerszegen 2,079. Folyamatban maradt: Alsólendván 197, Sümeghen 58, Tapolezán 141, Zalaegerszegen 343. G) *Polgári megkeresések.* Mult évről maradt: Alsólendván 2, Sümeghen 1, Tapolezán 5, Zalaegerszegen 2 = 10. Érkezett: Alsólendván 65, Sümeghen 65, Tapolezán 66, Zalaegerszegen 114 = 310. Befejeztetett: Alsólendván 65, Sümeghen 63, Tapolezán 66, Zalaegerszegen 114. Folyamatban maradt: Alsólendván 2, Sümeghen 3, Tapolezán 5, Zalaegerszegen 5 = 15. H) *Polgári vegyes ügyek.* Mult évről folyamatban maradt: Alsólendván 105, Sümeghen 61, Tapolezán 19, Zalaegerszegen 113 = 298. Érkezett: Alsólendván 481, Sümeghen 219, Tapolezán 316, Zalaegerszegen 344 = 1,360. Befejeztetett: Alsólendván 481, Sümeghen 221, Tapolezán 316, Zalaegerszegen 347 = 1365. Folyamatban maradt: Alsólendván 105, Sümeghen 59, Tapolezán 19, Zalaegerszegen 110 = 293.

II. *Büntető ügyek.* A) *Vétség és kihágási ügyek.* Mult évről folyamatban maradt: Alsólendván 2, Sümeghen 6, Tapolezán 72, Zalaegerszegen 22 = 102. Érkezett: Alsólendván 721, Sümeghen 344, Tapolezán 559, Zalaegerszegen 950 = 2,574. Befejeztetett: Alsólendván 718, Sümeghen 330, Tapolezán 588, Zalaegerszegen 948 = 2,584. A megtartott tárgyalások száma: Alsólendván 419, Sümeghen 300, Tapolezán 599, Zalaegerszegen 920 = 2,238. Hozott ítéletek száma: Alsólendván 196, Sümeghen 180, Tapolezán 242, Zalaegerszegen 322 = 940. Folyamatban maradt: Alsólendván 5, Sümeghen 20, Tapolezán 43, Zalaegerszegen 24 = 92. B) *Vizsgálóbírói ügyek.* Folyamatban maradt: Sümeghen 1, Tapolezán 2 = 3. Érkezett: Alsólendván 29, Sümeghen 11, Tapolezán 23 = 63. Befejeztetett: Alsólendván 28, Sümeghen 11, Tapolezán 24 = 63. Folyamatban maradt: Alsólendván, Sümeghen, Tapolezán

1-1 = 3. C) *Büntetőügyi megkeresések.* Mult évről folyamatban maradt: Alsólendván 4, Tapolezán 3, Zalaegerszegen 1 = 8. Érkezett: Alsólendván 114, Sümeghen 50, Tapolezán 79, Zalaegerszegen 32 = 275. Elintéztetett: Alsólendván 116, Sümeghen 31 = 274. Folyamatban maradt: Alsólendván 2, Tapolezán 2, Tapolezán 5, Zalaegerszegen 2 = 9. D) *Büntető vegyes ügyek.* Mult évről folyamatban maradt: Tapolezán 5, Zalaegerszegen 1 = 6. Érkezett: Alsólendván 329, Sümeghen 136, Tapolezán 232, Zalaegerszegen 32 = 729. Befejeztetett: Alsólendván 329, Sümeghen 136, Tapolezán 237, Zalaegerszegen 33.

III. *Telekkönyvi ügyek.* Mult évről elintézetlenül maradt Tapolezán 56 = 56. Érkezett: a) telekkönyvi beadvány Alsólendván 8,718, Sümeghen 6,580, Tapolezán 7899 = 23,197; b) tkvi per és ügy Alsólendván 5,455, Sümeghen 5,166, Tapolezán 4,940 = 15,561. Elintéztetett Alsólendván 5,495, Sümeghen 4952, Tapolezán 4,424 = 15,403. Folyamatban maradt Alsólendván 74, Sümeghen 547, Tapolezán 74 = 595.

A zalaegerszegi kir. törvényszék 1901. évi tevékenysége.

A zalaegerszegi kir. törvényszék 1901-ik évi ügyforgalmára és tevékenységére nézve közöljük a következő adatokat.

Az általános ügyforgalmat illetőleg az 1901-ik évben beérkezett 6.922 polgári, 11.043 telekkönyvi, 4.574 büntető, 20 fegyelmi, összesen 22.559 beadvány; a sommás felelbiteli ügyek 255.

A polgári ügyeket illetőleg mult évről folyamatban maradt 324; az 1901. évben beérkezett 224 közpolgári, 11 házassági, 1.007 váltó, 10 kereskedelmi, 7 birtokrendezési, összesen 1259 per; ezekből az 1901. évben befejeztetett 231 közpolgári, 17 házassági, 936 váltó, 10 kereskedelmi, 8 birtokrendezési, összesen 1.202 per. A tanácsülési napok száma 99; a hozott érdemleges ítéletek száma 210, meg nem jelenés vagy beismerés folytán hozott ítéletek száma 59; pert befejező végzések száma 91, sommás váltó végzés 832; egyezséget jóváhagyó végzés 10. Az év

rékaiban is; de azok igazán szappanból voltak! Mi kár esett kölesönösen bennünk elmulásukkal?

Aztán meg az anyám is kertünk gesztenye fái alatt ringatott boldog gyermekálmokra és későbbben oktatott gyakran az életbölcsesség sarkigazságára.

»Édes fiam, megelégedés vágyak nélkül, az élet boldogsága. Ha tudod, azt igyekezz elérni! Nem tudtam elérni!

Ifjuságom munkával, férfikorom ideákkal volt telve és volt vágyam és nem volt megelégedésem; a munkám jutalmát kevésre becsültem; a vágyam csalt, csalt, hogy el ne érjem . . . és? elkeseredtem.

Azt mondták, szeretem a bort; nem volt igaz. A mámort szerettem, a gondolkodás, érzés vágy és törekvés, keserűség és minden kinzó ördög ősrégi temetőjét!

Azt hitték, hogy meghalok. Nem haltam meg. Mint tüzet próbált vas, acél lettem; lettek vágyaim újra . . .

Nem rajtam múlt, hogy nem teljesültek. A társadalom tusára kelt velem és a sorsom is. És én megbirkóztam mindkettővel; a társadalom álboronájával, a sors mostohaságával egyaránt. Okosabb lettem, ellentálltam a lélek ősrégi temetőjének, az oktalan lelki kimúlásnak.

Szeretem öcsém, újra ismétlem neked, a gesztenyefákat. Kora rügyfakadástól az őszi hervadásig enyhítő társaim a sors ellen, haragos színűnkkel, vastag árnyékukkal.

Minden suhogásuk emlékek viszhangja; mert

minden agglégény szívnek van egy lágyan zsongó rezgő húrja . . . húsz év óta eseng-bong bennem az a húr, más lelki örömöm se jutott a világból.

Akkor volt, mikor szembe szálltam a halállal, azután visszatértem az emberek közé munkálkodni.

Szép tavaszi est volt, tudod akkor . . . virágillatos esőkolodzó esti szellő, viruló öt gesztenyefán méhek raja zsongott tavasz kikeletén, mézgyűjtő szakában az élet ifjuságának.

És? Megismertem, aztán kerestem ma és holnap és mindennap. Hátam mögött a zajos mult húzott, vont vissza; de előttem a keeses, soha el nem ért jövő reménysége üzött előre, utána . . . mert tudtam, hogy ok nélkül haragszik reám a sors, jobb vagyok szereteténél!

Aztán mit nekem szeretete, erő kell ehhez . . .

Nem kérdeztem a szívemtől semmit, nem juthatott szóhoz. Karesu alakja, jóságos arca és tudom is én mi nem, azt sugta a szívemnek kérdés nélkül. Ő az — a lelkemnek fele.

Aztán néha rám erőszakoltam a gondolkozást.

Te büszke ember, hát nem tart az vissza, téged, hogy azt mondja a világ, mód után vágyó-dol, könnyen akarsz élni. Akkor düh fogott el, azt kívántam, hiszen régen volt! báresak szegény volna, — mint én és egyenlők mindenben.

Aztán dühbe jöttem. Hát mi jogon mondja rólam azt a világ? Nincs nekem módjához és szerencséjéhez épp úgy jogom mint másnak!?

És nekem mondja, ki erőmmel nőttem fel és erőmből élek, hogy nekem rongy kincse kell! ?

No hát ne mondja! . . .

És kerültem és mégsem tudtam kikerülni őt. Szép nyári est volt már, a gesztenyefák alatt arany sugara a napnak játszott smaragd szín zöldet, a haragos gesztenyefa levelekkel.

Egyszerre sárgarigópár verte fel a osendet ez ágak között szerelmes bugással.

Mindegy . . . Asszonyom! . . . Valami meleg futott végig rajtam, aztán a hideg lelt ki, homlokomon eseppek gyűltek össze, szegény anyám meghalt, azóta nem mondtam én nőnek még, hogy szeretem . . .

— Asszonyom! . . . kézi munkán dolgozott, arcán édes meleg és remegés ömlött el, láttam, hogy elfogult, hogy érzi, hogy sejtí . . .

Barátságos, nyílt szeméit zavaros méllázás futotta be, hallgatott.

— Mindegy; asszonyom . . . én szeretem őszinteségem meleg hevével, férfi szívvel, férfi észszel, mert érzem, hogy lelkemnek fele!

Elhallgattam; ő is. Aztán halkán, suttogva csak annyit felelt.

— Jobb szerettem volna, ha mint rokon-szenves embernek, jó barátinője maradok! . . .

Megfogtam remegő kezét, megcsókoltam és elmentem. Meg voltam győződve róla, hogy nem úgy érez, hogy annak a bánatos arcnak keserű emlékei vannak, hogy jó, hogy szeret, hogy az első szerelme megtanítá félni.

És én nem tudtam elmaradni tőle többé soha, soha; legalább emlékéitől nem.

végén folyamatban maradt 289 közpolgári 3 házassági, 78 váltó, 8 kereskedelmi, 3 birtokrendezési, összesen 381 per.

A telekkönyvi ügyeket illetőleg év elején elintézetlen volt 3 tkvi per. Év közben érkezett 11.043 beadvány, 8.128 per. Elintéztetett 11.043 beadvány, 4 per, 1.076 végrehajtási ügy, 7.015 egyéb telekkönyvi ügy s így telekkönyvi per és ügy összesen 8.095; év végén elintézetlenül maradt 36 tkvi per és ügy.

Egyéb peren kívüli ügyekből: a) csődügyben esődnitási iránti kérvény érkezett 27, év elején folyamatban volt esődök száma 13, megnyitott esődök száma 13, megnyitott esődök száma 4. Év közben megszünt 6 esőd, év végén folyamatban maradt 11, b) cégjegyzési ügyeket illetőleg bejegyztetett 3 egyéni, 7 társaság, töröltetett 2 egyéni, 2 társaság. Értékpapírok és okiratok megsemmisítésére iránti ügyekben 7. Ügyvéd elleni panasz érkezett 23, év végén folyamatban maradt 1.

Felelőiteli ügyek. Felelőit sommás ügyek, a) Felelőit. Mult évről folyamatban maradt 97, év közben beérkezett 198, befejeztetett 229. Tartatott szóbeli tárgyalás 65; a contradict. tárgyaláson elintéztetett ügyek száma 144, tartatott nyilvános előadás 31. Hozatott 210 érdemleges ítélet, 19 pert befejező végzés, folyamatban maradt 66 felelőitési ügy. b) Felülvizsgálat. Mult évről folyamatban maradt 6. Érkezett összesen 36. Befejeztetett 37, folyamatban maradt 5. c) Fel-folyamodás. Mult évről folyamatban maradt 4. Érkezett összesen 18. Befejeztetett 20, folyamatban maradt 2. Az F. lajstromban elintéztetett ügyek száma 3.

Büntető ügyek. A) Első folyamodásban I. Vizsgálóbírói ügy. Mult évről folyamatban maradt 5. Érkezett 221. Elintéztetett 222. Folyamatban maradt 4. II. Büntető per. Mult évről folyamatban maradt 22. Érkezett összesen 294. Befejeztetett 221 ítélettel, 64 más módon. Folyamatban maradt 31. III. Tárgyalások száma és eredménye. Vádtanács tárgyalásainak száma 30, üléseinek száma 76. A törvényszéki tanács üléseinek száma 80. A törvényszéki főtárgyalások száma 98. A törvényszéki főtárgyalások eredménye: az eljárás kiegészítése 7, az eljárás meg-

Azt mondják, hogy nem ment férjhez, s hogy szereti ő is a gesztenyefákat!

Rügyező tavasztól én is itt lakom alattuk a hervadó őszig. Hát nézzed kedves öcsém, van olyan szép, zöld színű levele, olyan sűrű sátorlombja, és virága, egyetlen fának mint annak.

Meg ez a bolond sárgarigópár is nagy gyönyörűségem. Ugy elnézem a szeretetüket, mintha én raknám a fészket a gesztenyefára magamnak.

Néha télen is kinézek ide; a kopasz fákön zuzmara esüng; a rigófészek, mint egy agglegénylakás fázik az ürességtől; üres a ház — szeretet nélkül.

Olyankor eszembe jut deres bajuszom és elfütyölöm:

— „Most itt a tél s köszvényt regél és oda van ifjuságom“ . . .

S elgondolom, hogy kár volt neki is félni! Igaz ő valamivel tün boldogabb, az első fészkerakásnak is kell, hogy legyen valami szerető emléke!

Ezzel többet kapott az irigy sorstól . . .

Öcsém! te tudsz hallgatni is arról, hogy szöpek a gesztenyefák, ugy-e?

* * *

Hallgattam máig; most, hogy elküldtem e koszorút, ninesen miért. Volt még egy a sirján, szintén gesztenyevirágból s levéiből. Pedig csak nekem mondta el a szegény Miklós bácsi!

Vagy más is tudott róla! ? . . .

De — késő! . . .

Frank Zoltán.

szüntetése 17, elnapolás 27, ítélet 221. Az esküdt-bírói főtárgyalások száma 11. B) Másodfolyamodásban. Mult évről folyamatban maradt 17. Érkezett 46 felfolyamodás, 236 felelőit. Befejeztetett 23 visszautasítással, 197 helybenhagyólag, 43 megváltoztatással, 17 megsemmisítő határozattal. Hozott ítéletek száma 209. Folyamatban maradt 19.

A megyei állandó választmány gyűlése.

A megyei állandó választmány f. hó 3-án dr. Jankovich László gróf főispán elnöklésével ülést tartott a f. hó 10-én tartandó törvényhatósági közgyűlés tárgysorozatába felvett ügyek előkészítése végett. Tárgysorozat előtt a választmány alelnökül az új elcslusra Szücs Dezső és Deák Mihály bizottsági tagok választottak meg.

Az olasz borvám klauzula eltörlése tárgyában Hertelendy Ferenc országgyűlési képviselő által beadott indítványt pártolólággal terjeszti az állandó választmány a közgyűlés elé.

A dunántúli h. é. vasutak Zalavármegyei vonalain 1902. május 1-től kezdve, életpelétetendő menetrendek célszerűbb berendezése tárgyában a közigazgatási bizottság javaslata előterjesztetvén, dr. Haudek Ágoston szót emelt a Zalavölgyi vasut célszerűbb összeköttetése ügyében; Hajós Mihály pedig Zalaegerszegtől Csáktornya felé d. u. 2¹/₂ órákor induló tehervonatot személyszállítással javasolja összeköttetni a szóban forgó vidék érdekében. Az állandó választmány a közigazgatási bizottság javaslatát pártolja, felkéri dr. Haudek Ágostont a zalavölgyi vasut célszerűbb összeköttetésére nézve a közgyűlés elé memorandum betérjesztésére; hasonlóan pártolólággal terjeszti a közgyűlés elé Hajós Mihály indítványát.

Az állandó választmány javasolja a közgyűlésnek az árvaszéknél egy alügyézi állás szervezését ülnöki fizetéssel s felírtilag megkerestetni a minisztert, hogy az alügyész fizetése az állami javadalmazásba beilleszthető legyen. A vármegyei központi közigazgatási és árvaszéki segéd- és kezelő személyzet kérvényét lakbérük rendezése iránt a szeptemberi közgyűlés elé terjeszti az állandó választmány pártolólággal; mert azon a közgyűlésen állapítják meg a vármegye 1903-ik évi költségvetését.

A Zalaegerszegen működendő egyenesadó felszólamlási bizottságba Csillagh Gyulát és Háczy Kálmánt rendes, Hajik Istvánt és Szily Dezsőt póttagokul ajánlja az állandó választmány megválasztatni.

Elfogadásra illetve jóváhagyásra ajánlja a közgyűlésnek az állandó választmány: Aranyod községnek községi ingatlan eladása és vétele, Szentgrót polgárváros és Udvarnok községnek a végrehajtási költségek mikénti felhasználása, Szigliget községnek községi kölesön felvétele, Gyenesdiás, Vonyarcz-Vashegy és Meszesgyörök községnek a körjegyző részére irnok tartás címen 400 K évi segély megállapítása, Nagykanizsa rend. tan. városnak községi póttadó törlése, Muracsány községnek regále töke visszatérítése, Vonyarcz-Vashegy, Muracsány, Gyenesdiás, Meszesgyörök községnek a fogyasztási adójutalék hovaforfítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozatait.

Hasonlóan jóváhagyásra ajánlja az állandó választmány: Bördöze és Iklód községek képviselőtestületeinek szervezési szabályrendeletét, továbbá Nova községnek a hetivásárookra vonatkozó határozatát, haszonbéri szerződést és szabályrendeletet a már eddig jóváhagyott díjtételek mellett, a felsőörsi, csopaki, nemespécsegyi és gulácsi körjegyzőségekhez tartozó községek által az 1900. évi 17. t.-c. 39 §-a alapján a marhalevelek kezelése tárgyában alkotott szabályrendeleteket, a

sümegei járás területén levő községek által a belügyminiszteri rendelet értelmében a hangversenyek, táncvigalmak, előadások után a községi szegény alapok javára szedhető díjak tárgyában alkotott szabályrendeleteket, Szécsiszentlászló község képviselőtestületének a szentgyörgyvölgyi postajárlat fentartására vonatkozó határozatát, Rezi község képviselőtestületének községi ingatlan eladása tárgyában hozott határozatát.

Pótlás végett visszaadani javasolja az állandó választmány: Szentgyörgyvár község képviselőtestületének az urbéres birtokosság erdő és legelő illetőségének telekkönyvi kiigazítása tárgyában, Radamos község képviselőtestületének birtokvásárlás és póttadótlrés tárgyában hozott határozatát.

Megsemmisítésre ajánlja az állandó választmány: Tapolca község képviselőtestületének a helyszínelés alkalmával a község tulajdonán felvett erdőre és legelőre vonatkozó tulajdonjog telekkönyvi átírása tárgyában hozott határozatát és Kisörs hegyközségnek rendtartási szabályzatát.

A „Szabad Szó“.

Két héttel ezelőtt azt irtuk, hogy Gutorföldön elkobozták a »Szabad Szó« című szocialista újságnak néhány példányát.

Erre a hírre reflektálva Mezőfi Vilmos fővárosi hirlapíró a következőket írta lapunk szerkesztőjének:

„Zalamegye, Zalavármegyei Hirlap“ című b. lapjában olvasom, hogy a „Szabad Szó“ című „szocialista“ újságot Gutorföldön ismételve elkobozta a hatóság.

Minthogy a „Szabad Szó“-nak én vagyok az írója és az abban hirdetett eszméket a magambenső meggyőződésének vallom, másrészt pedig, mint a fővárosi sajtónak évek hosszú során át munkása, engedje meg t. szerkesztő ur, hogy becses lapjában a nyilvánosság előtt, tisztelettel megkérdézzem az illető elkobzó hatóságokat:

1. Minő jogon koboznak el egy sajtóhatóságilag jóváhagyott és a nagy nyilvánosság előtt szabadon, hetenként tizenegyezer példányban megjelenő újságot? Nem tudja a tisztelt hatóság, hogy Magyarországon 1848 óta szabad a sajtó? S valamely sajtó terméket csak előzetes bírói eljárás után, a sajtó ügyészség egyenes rendeltére szabad csak elkobozni? Tudtommal pedig sajtóügyi eljárás a »Szabad Szó« ellen folyamatban nines.

2. Szerény nézeteim szerint a tisztelt hatóságoknak eszmék, meggyőzések fölött, a mennyiben azok a törvényeket nem sértik, itélkezni joguk nines. Ha szabad a néppárti, a 48-as párti lapoknak eszméket hirdetni, miért tiltanak ezt meg éppen a szocialista sajtónak? Talán azért, mert a legelhagyatottabb, a legszegényebb földműves és ipari munkásnép érdekeiért száll sikra?!

3. Bizony bizony már ideje lenne, ha a mi hatóságaink is megszivlelnék, hogy a szocialdemokráciát, a mely ma hitvallása millióknak és ezek közt művelteknek és szellemi téren kimagaslóknak is; nem hazaellenes, nem anarchisztikus, nem törvénytelen, hanem hirdeti az igazi hazaszeretetet, a mikor a haza népét védelmezi, eszközeiben tiszteli a törvényt és csak törvényes korlátok közt mozog.“

Megnyugtathatjuk Mezőfi urat s a »Szabad Szó« szerkesztőségét. Utánna jártunk a dolognak és kitünt, hogy a „Szabad Szó“ Gutorföldön nem koboztatott el, hanem annak csak egy számát küldte be a esendőrség a főszoalga-bírószághoz, kérve, hogy Berta Sándor gutorföldi kovács mester ellen, a »Szabad Szó«-ban közzétett s a esendőrséget rágalmozó közlemény miatt

az eljárás megindíttassék. Azt a példányt be-
küldték a zalaegerszegi kir. ügyészséghez. Igaz,
hogy a csendőrség a »Szabad Szó«-nak több
számát is összeszedte, de ezeket a számokat
vissza is adták, mert itt is tudják, hogy az új-
ságot lefoglalni — a bíróság dolga.

Hogy azonban a »Szabad Szó« nem lehet
üdvös hatással a mi népünkre, az bizonyos. A
szociáldemokrácia eszméi nem göeseji kovács-
műhelybe és malom alá valók, mert ott azután
azt eredményezik, amit ezek az ideák B. Sándor-
ban is műveltek, aki már izgat a törvényes
hatalom ellen. Közöljük B. Sándor levelét is,
amelyet a »Szabad Szó«-ban cselekedett meg,
elmondván a kisszigeti adóvégrehajtási esetet,
természetesen egészen másképp, mint ahogy tör-
tént. Vajjon nem érdemli-e meg ezekért a szo-
cialista kovács, hogy bíróság elé állítsák?

Ime az érdekes, de hazugságtól hemzse-
gő levél:

Gutorföld. Tisztelt szerkesztő elvtárs! Nehe-
zemre esik ezen sorok írása, mert nem vagyok
gyakorolt, de nem mulaszthatom el azon gaz-
tettet elmondani, a mit nálunk a néppel vég-
hez visznek. Kérem, legyen szíves az alábbi
sorokat közölni. Nálunk most folynak az adó-
behajtások, megjegyzem, szuronyos esendőrökkel,
mert itt a nép oly szegény és elhagyatott, hogy
nemhogy adót képes volna fizetni, hanem még
két krajcárért kenyeret sem képes venni. Így
történt, hogy 17-én Kisszigetben, szomszéd köz-
ségünkben járta végig a végrehajtó esendőrökkel
és két előjáróval a községet, hogy a hátra-
maradt adóba a lefoglalt tárgyakat összeszedjék.

A mint Zámpola Pál házához értek, a férj
nem lévén odahaza, csak neje három kis gyer-
mekével (a negyedikkel viselős volt). Az asszony
a mint látta, hogy a lovát az istállóból kive-
zették, oda lépett, hogy ne hajtsák el, a míg a
férje megjön, majd megfizeti az a két forint
hátramaradt adóját. E közben szóváltásba jöttek
és az egyik esendőr, valami Tarr Károly neve-
zetű, a szegény, szerencsétlen nőt mellbe szurta.
A nő erre megfutamodott. De ez még nem volt
elég a fráternek, hanem még hátulról is három-
szor megszurta. A szegény asszony belehalt sebe-
ibe. Így bálnak ebben a szentelt Zalamegyében
a néppel. Erre azt mondják, hogy így rendelte
Isten a szegény asszony halálát és ezzel vége.
Így van ez mindenütt, ahol a nép nincs szer-
vezkedve, a hol a papokra bizza a lelkét. Azért
kell okulni és szervezkedni, hogy ezt a mai
hitvány rendet megdönthessük és helyébe egy
szébbet s jobbat állíthassunk, a hol nem lesz
szükség szuronyos esendőrrre. Üdvözlettel B.
Sándor.

Ezt a levelet pedig a »Szabad Szó« a követ-
kezőleg apostrofálta:

Megöltek egy asszonyt. Levelezési rovatunk-
ban olvasható, hogyan öltek meg egy szegény
földmives asszonyt, három élő gyermek anyját
(a negyediket szíve alatt hordozta) négy korona
adóért. Leszurta a esendőr, mint egy kártékony
vadat, mint egy férget. Miért? Mert nem tudta
vagy nem akarta rögtön előadni a hatalmas
államnak a 4 korona adót. Mi lesz a esendőr-
rel? Valószínűleg semmi. Majd kisütik, hogy a
nagyerejű terhes asszony meg akarta verni, meg
akarta ölni a szegény, gyenge esendőrt, a végre-
hajtót és az előjárósági urakat. S szerencse,
hogy a esendőr leszurta azt az asszonyt, mert
különb az a nagyerejű terhes asszony gyilkolta
volna rendre mindannyiukat. Ezt esetleg szépen
kisütik, a esendőrt más állomásra áthelyezik és
marad minden a régi, csak egy asszonynyal
lesz kevesebb, három árvaival és egy özvegy,
elkeseredett férfival lesz több. Mi azonban áll-
junk meg egy pillanatra a meggyilkolt asszony

véres teteménél. Álljunk meg és mondjuk: Annak
a szegény földmives asszonynak kiömlött vére
boszuért kiált. Szálljon a boszu kötelessége mi-
reánk, szociáldemokratákra. Legyen a mi boszunk
nagy és nemes: küzdjünk, hogy megváltozzék
ez a mostani pokolbeli rend, küzdjünk tiszteres
erővel, hogy a szociáldemokrácia uralma mie-
lőbb bekövetkezzék. Annak a 4 korona adóért
meggyilkolt szegény földmives asszonynak véres
árnya kíséren át bennünket az új esztendőbe és
tegyünk szent fogadalmat, hogy nem nyugszunk
addig, a míg a nép szabad nem lesz, míg ur
nem lesz a maga földjén. Mert ne felejtjük: ma
nekem, holnap neked.

A legújabb szemelvény pedig (febr. 9) a »Sza-
bad Szó«-ból ez:

A legsötétebb Zalamegyéből. Kevés olyan
megye van az országban, mint Zalamegye, a
hol annyira féltuének a világosságtól, a szocial-
demokrácia világosságot hintő sugaraitól, mint
ott. Szolgabírák, jegyzők, tisztelendő urak szere-
tetteljes ölekezésben eddig mindent elkövettek,
hogy a szociáldemokrácia az ő bagolyvárunkba
be ne világítson. De hiába. Csak erősebb a
napfény, mint a sötétség. Hála néhány lelkes
áldozatkész elvtársunknak, a mi pártunk szövét-
neke Zalamegye legsötétebb zugaiba is bevilágít-
tott. Nosza lett ribillió a sok nagyuri fajta közt.
Megkezdődött a hajsza. Kilett adva a jelszó,
meg kell semmisíteni, ki kell irtani Zalából a
szociáldemokráciát, amely megzavarja a nagy,
jó urakat népbütítő munkájában. Olvasóink
emlékeznek arra a rettenetes esetre, a mely egy
zalamegyei községben történt. Egy esendőr
egy szegény, terhes asszonyt agyonszurta néhány
korona adóhátralék miatt. Hát a nagy, jó urak
nem azon szörnyűködtek el, hogy ez a szörnyű
eset megtörténhetett, hanem azon, hogy a „Sza-
bad Szó“ ezt meg merte írni. Nem azt a esendő-
r, aki agyonszurta a szegény asszonyt, fogták
kinos vallatásba, hanem azt az elvtársunkat, a
ki nekünk onnan megírta. Ráadásul sorba jár-
ták Gutorföldön elvtársainkat és mindegyiktől
esendőrhatalommal elszedték a „Szabad Szót“. Ha
egy magunkfajta szegény ember ezt tenné,
hogy más törvényes tulajdonát elveszi: azt mon-
danák rá, hogy lopás. S hogy ebből a esunya
játékból a humor se hiányozzék, az örsvezető
esendőr minden egyes elvtársunknak a lelkére
kötötte, hogy az átkos, hitetlen, pogány »Szabad
Szó« helyett olvasták a (pappárt) jámbor, isten-
félő újságot a „Néplap“-ot. Mert az szent is,
több is, olesőbb is, mint a »Szabad Szó«, mon-
dotta a derék esendőrszervező. Persze elvtár-
saink azt mondták, már ők nem bánják, ha a
»Szabad Szó« pogány is, kevesebb is, drágább
is, mint a pappárt újsága, de ők már csak azt
olvassák. Egyszóval Zalamegyében így akarják
a népet tovább is butaságban tartani. De ez
nem fog sikerülni. A mag el van vetve és ki
fog kelni. S hogy a szolgabíró ur is, meg a
esendőr urak is megtudják, hogy még sem lehet
büntetlenül mindent elkövetni Magyarországon,
gondoskodtunk arról, hogy ez az ügy a képví-
selőházban is szóba kerüljön. A gutorföldi elvtár-
sak pedig ne engedjék magukat megfélemlíteni.

Mindezekre nekünk újra csak az a megjeg-
zésünk, hogy ettől az iránytól óvja meg az Isten
a magyar népet. Ha pedig a »Szabad Szó« köz-
leményeit respektáltatni akarja, szíveleje meg azt
a jó tanácsot, amit az ország egyik jogtudósa
adott a patvaristájának: az ügyvéd saját kliense
mindig többet hazudik, mint az ellenfele.

Kár felülni minden falusi levélnek, mert a
szocialista panaszok erősen devalválódnak, ha
az igazságot kikeressük.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

Az adómentesen beszerzett benzinnel táplált
motorok villanyvilágítás előállítására eddig csakis
kivételesen és csak annyiban voltak fölhasznál-
hatók, a mennyiben az előállított villanyvilágítás
kizárólag csak azoknak a helyiségeknek világi-
tására szolgált, a mely üzleti helyiségekben a
benzin-motor, mint hajtóerő alkalmazásba jött.

A m. kir. pénzügyminiszter 1901. évi november
hó 6-án 71.581 sz. a. kelt rendeletével most
olyképp intézkedett, hogy az adómentes benzin-
nel táplált motorok villanyvilágítás előállítására
akkor is alkalmazhatók, ha az e motorokkal
előállított villanyvilágítás nemcsak azoknak a
helyiségeknek a világítására szolgál, a mely
üzleti helyiségekben a benzin-motor mint hajtó-
erő alkalmazásban van, hanem bármely más
helyiségnek (mint lakások, gazdasági épületek,
istállók, utcák, terek stb.) világítására alkal-
maztatik. Az ily világítási célokra használt adó-
mentes benzin utólagosan megadóztatva lévén,
az adó megállapítására és lerovására vonatkozó
feltételeket a pénzügyminiszter ur az esetről-
esetre kiadandó engedélyekben fogja megállá-
pítani.

Az ily engedélyek elérésére irányuló kérvé-
nyek az illetékes pénzügyigazgatóság útján nyuj-
tandók be és tartalmazniok kell annak kijelen-
tését, hogy az előállítandó villanyvilágítás mily
helyiségek mily mérvben való világítására fog
szolgálni.

II.

A m. kir. pénzügyminiszter valamennyi m.
kir. pénzügyigazgatóságához rendeletet intézett, a
melyben az iparsó engedélyezésére vonatkozó
ügyek soron kívül való gyors elintézés érde-
kében a következő intézkedéseket teszi:

1. A m. kir. sőjövődék segédügynöksége útján
vagy az egyes igényjogosultaktól közvetlenül
beérkező, iparsó kiutalása iránti kérvények ezen-
tul soron kívül azonnal elintézendők, megjegyez-
vén, hogy iparsó biztosíték a m. kir. sőjövődéki
segédügynökség útján beérkező kérvényezőkől
nem követelhető.

2. Iparkamarai bizonyítvány az iparsó-szükség-
let évi mennyiségének igazolása tekintetében
csak az első ízben követelhető, ezután csak
három évi időközökben.

3. Az iparsó kiutalásának engedélyezésére az
a körülmény, vajjon az igényjogosult magyar
honpolgár-e vagy sem, befolyással nem lehet.

4. Az öt (5) métermázsát meg nem haladó
denaturált iparsó mennyiségének elkülönített
helyiségben, vagy ellenzár alatti tartása jövőben
teljesen mellőzendő.

5. A kiutalni kért iparsó mennyisége csakis
fontos és indokolt esetekben korlátozható.

6. Nehogy az iparsó-igényjogosultak a pénz-
ügyi hatóságok és szakaszok tulbuzgósága foly-
tán az általuk szükségelt iparsó igénybevételestől
elidegeníttessenek, az említett közegek az iparsó
forgalmának előmozdítása céljából kellően ki-
oktatandók.

7. A bétisztító iparhoz szükséges iparsó az
igényjogosult felek kívánságához képest vagy 11.
2% szódával, vagy pedig 10% salétrommal szá-
raz uton denaturálható.

III.

Az osztrák es. kir. kereskedelemügyi minisz-
ter ur f. év elejétől kezdve „Centralblatt für
die Eintragungen in das Handelsregister“, cím
alatt hetenként egyszer megjelenő lapot ad ki,
mely hivatva van a birodalmi tanácsban kép-
viselt királyságok és országok területén eszkö-
zölt cégjegyzéseket, cégtöréseket s egyáltalán a
cégekben történő változásokat közléstenni.

A lapra évi 4 koronával (csak egy oldalon
nyomott példányért 6 koronával) a bécsi es.
kir. udv. és államnyomdánál (I. Singerstrasse
26) lehet előfizetni.

Sopron, 1902. évi január hó 30-ikán.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hírek.

Kisorsolt esküdtek. A f. hó 18-án kezdődő
esküdtszéki főtárgyalásra a következő esküdtek
sorsoltattak ki: Szvati Béla erdész Tapolca,
Szücs Géza molnár Diszel, Rédl Gusztáv polgári
iskolai igazgató Tapolca, Zelkó Gergely föld-

mives Boldogfa, Hiller Ignác földbirtokos T. Dörög, Kaszás Kálmán asztalos, Ekler József kőműves, Németh Géza birtokos Csabrendek, Mezriczky Gusztáv földbirtokos Kővágóórs, Belosits János birtokos Alsóendva, Szabó József (öreg.) koresmáros Cséb, Lendvay László asztalos, Matisz Lajos földbirtokos Ságod, Barta Lajos gazdatiszt Lendvaujfalu, Tőke József szijgyártó Tapolea, Farkas Márton magánzó, Novák Kálmán földmives Bollahida, Mezriczky Gábor földmives Kővágóórs, Lujzer Lajos birtokos Sümeg, Nagy Sándor földbirtokos Kővágóórs, Lázár Károly esztergályos Sümeg, Tomka Mihály kereskedő Alsóendva, Kaszli András tanító Párszombat, Tóth Gyula jegyző Söjtör, Segesdi Lajos bíró Gulács, Székelyi János földmives Gyűrűs, Fatér János földbirtokos Tófej, Mesterházy András molnár Salomvár, dr. Hajós Ignác ügyvéd, Rácz Béla építész Lenti. *Helyettes esküdtek:* Buehler Jakab kereskedő, dr. Obersohn Mór ügyvéd, Záborsky Géza árvaszéki könyvelő, Nagy János asztalos, Nagyffy József szijgyártó, dr. Rosenthal Jenő, orvostudor, Czebe Károly árvaszéki ülnök, Csizsár József áll. elemi iskolai tanító, Dervaries Lajos kereskedő.

A zalaegerszegi ipartestület évi rendes közgyűlését f. hó 16-án d. u. 1 $\frac{1}{2}$ órakor tartja a testület saját helyiségében, a következő tárgysorozattal: Az elnökség évi jelentése; az 1902. évi költségvetés megállapítása; az elnökség leköszönése; elnök és választmány választása; indítványok.

A városi levéltár rendezése. Régi óhajta volt Zalaegerszeg városnak, hogy levéltárát amely tele van becses történelmi adatokkal, rendeztesse. Már évekkel ezelőtt elhatározta a képviselőtestület, hogy a rendezést végre megkezdeti, de nem akadt vállalkozó, aki hozzá merjen nyulni az évtizedek óta elhanyagolt okirathalmaznak, amelyek 15—20 ládában rendszertelenül össze vissza voltak szórva. A százados okiratokra ráakodott a penész, a fásikulusok között gomba nőtt, mert a levéltárt egyik nedves zugból a másikba szállították. Mult év elején Sebők Samu főgymnásiumi tanár vállalkozott a levéltár rendezésére s a munkát januárban fejezte be. A városi képviselőtestület, amely a polgármester elnökle alatt Németh Elek főjegyző levéltárnokból, Udvardy Ignác, Lányi Kálmán, dr. Ruzsicska Kálmán, Dr. Czinder István, Dr. Grünvald Samu és Dr. Csák Károly képviselőtestületi tagokból állott, a mult héten vizsgálta felül Sebők Samu munkáját s arról győződött meg, hogy a levéltár a legnagyobb pontossággal van rendezve és Sebők Samu elismerésre méltó, lelkiismeretes, munkát végzett. Tudáson, szorgalmon kívül erős ambíció is kell ahoz, hogy valaki abból a kaoszából, ami a város levéltára volt, egy pontosan regisztrált okiratgyűjteményt tudjon összeállítani, amelyben 1371-től kezdve annyi szép és érdekes történelmi beeső adat van, hogy bűn volt azokat eddig is a porban hevertetni. A bizottság méltányolva Sebők Samu munkáját, a képviselőtestületnek azt az előterjesztést tette, hogy a rendezésért 1400 korona jutalmat szavazzon meg, amely összeggel Sebők ur fáradsága nem lehet ugyan megfizetve, de a melylyel ő, amint a bizottság előtt ki is jelentette, a város szerény anyagi viszonyaira való tekintettel, készséggel megelégszik. — Szó volt arról is, hogy Sebők a levéltár történelmi anyagát feldolgozza és közreboesátja. Ha ez megtörténik, a közlemények első sorban e lapban jelennek meg.

A nagykanizsai Polgári Egylet évi rendes közgyűlését f. hó 2-án tartotta dr. Bentzik Ferenc elnök elnökle alatt. Az évi jelentést dr. Rosenberg Mór titkár olvasta fel. A számvizsgáló bizottság javaslatára a pénztárosnak a felmentvényt megadták s megállapították az 1902. évi költségvetést. A tisztújítás eredménye: dr. Bentzik Ferenc elnök, Oszterhuber László alelnök, dr. Rosenberg Mór titkár, dr. Hérics Tóth Lajos háznagy, Eperjessy Gábor pénztáros, dr. Bród Tivadar ügyész, Tóth István gondnok. A választmány tagjaiul a régieket választották; új tagok lettek Sebestyén Lajos és Hertelendy Béla. Este a tagok társasvacsorára gyűltek egybe, amelyen számos, lelkes felköszöntőt mondtak.

A zalaegerszegi ipartestület köréből. A zalaegerszegi ipartestületnek az 1901 évi zárszámadata szerint a mult évi bevétele 31703 K 23 f, kiadása 31677 K 59 f volt. A bevételben befoglaltatik 26850 K törlesztéses kölcsön és 15669 K 28 f házépítésre fordított költség. Az ipartes-

tület vagyona 31430 K 11 f értéket képvisel. Az elaggott és munkaképtelenné vált iparosok segélyalapjának jövedelme 717 K 25 fillért tett ki. Az ipartestületnek 426 tagja van, és pedig 2 aranyműves, 1 aranyozó, 33 asztalos, 6 ács, 5 bádogos, 5 bográn, 8 borbély és fodrász, 1 cementáru készítő, 1 eserepes, 69 cipész, 44 esztergályos, 3 cukrász, 1 cipőfelsőrész készítő, 2 esztergályos, 1 ékszerész, 1 építész, 2 vállalkozó, 1 étkezde tulajdonos, 4 fazekas, 1 fehérnemű készítő, 3 fésűs, 1 fogtechnikus, 1 gépjavitó, 1 géplakatos, 15 hentes, 6 kalapos, 6 kádár, 3 kályhás, 2 kárpitos, 1 kávé, 2 kefekötő, 2 festő, 2 kertész, 1 kesztyűs, 3 kékfestő, 1 kéményseprő, 2 kocsigyártó, 11 kovács, 4 koresmáros, 2 kőfaragó, 14 kőműves, 3 könyvkötő, 4 köteles, 10 lakatos, 16 magyar szabó, 8 mészáros, 3 mészáros és hentes, 7 molnár, 3 mézes kalásos, 14 nőszabó, 4 nyomdász, 3 órás, 2 rézműves, 1 sapkás, 28 szabó, 2 szappanos, 2 szállodás, 7 szijgyártó, 3 szikvizgyáros, 2 szítás, 1 szobrász, 9 szobafestő, 8 sütő, 7 takács, 6 vendéglős. — Ha az ember ezt a statisztikát olvasta, azt hiszi, hogy Zalaegerszegnek hatalmas ipara van, mert egy 10000 lakóssal bíró városban bizony tekintélyes számot tesz 428 iparos. Fájdalom azonban, iparunk csak tengődik s képzhetők, mennyi bajjal kell küzdeni annak a 428 kisiparosnak, amíg kisszerű forgalmi viszonyaink között legalább a megélhetést ki tudja küzdeni.

Pénzügyi előléptetés. A m. kir. pénzügyminiszter Udor Géza zalaegerszegi kir. pénzügyigazgatót, pénzügyi tanácsost a VII. fizetési osztály második fokozatába, Keserü Imre zalaegerszegi kir. pénzügyigazgatósági fogalmazót a X. fizetési osztály első fokozatába és Szentistváni Sándor zalaegerszegi kir. pénzügyigazgatósági számellenőrt a X. fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

A vármegyei közegészségügyi bizottság f. hó 5-én ülést tartott, amelyen első sorban megalakult, megválasztván elnökül dr. Haudek Agostont és jegyzőül dr. Halász Miksát. Megalakulás után a bizottság tárgyalta a vármegyei építészeti szabályrendelet tervezetét, melyre vonatkozólag több módosítást tett s azokat beterjeszti a f. hó 10-én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűléshez, amelynek tárgysorozatába felvettette a vármegyei építészeti szabályrendelet megalkotása.

A városi képviselő testület f. hó 8-án Várhidy Lajos polgármester elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgyát a városi levéltár felülvizsgálására kiküldött bizottság jelentése képezte Sebők Samu gymnasiumi tanár tiszteletdíjának megállapítása és kiutalása tárgyában. A bizottság a levéltár rendezéseért egyhangú határozatával 1400 K tiszteletdíj megállapítását hozza javaslatba; a városi pénzügyi bizottság pedig a fenti összegnek a rendkívüli kiadások címén felvett összeg terhére való kiutalását javasolja; a tanács teljes ülése hozzá járult a kiküldött bizottság javaslatához. A képviselőtestület dr. Kele Antal, dr. Grünvald Samu és Udvardy Ignác képviselők felszólalása után a kiküldött bizottság javaslatát két szavazat ellenében elfogadta. Az elfogadott képviselő testületi határozat ellen dr. Kele Antal felebbeszét jelentett be.

Az ideai ujoncozás működési tervét következőleg állapították meg: a keszthelyi járásban március 3., 4. és 5-én; a zalaszentgróthiban 7., 8. és 10-én; a zalaegerszegiben 12., 13., 14. és 15-én; Zalaegerszeg r. t. városban 17-én; a pacsai járásban 19., 20. és 21-én; a letenyei járásban 23., 24. és 26-án és április 2-án; a novai járásban 4. és 5-én; az alsóendvai járásban 7., 8., 9. és 10-én; a esáktornyai járásban 12., 14., 15. és 16-án; a perlakiban 18., 19., 21. és 22-én; a nagykanizsai járásban 24., 25., 26. és 28-án; Nagykanizsa r. t. városban 29. és 30-án; a tapolecai járásban március 7., 8., 10., 11. és 12-én; a sümegi járásban 14., 15. és 17-én.

A nagykanizsai tüzoltó egylet Lengyel Lajos elnök elnökle alatt tartotta 30-ik évi rendes közgyűlését, melyen Réti Lajos titkár olvasta fel az elnöki és főparancsnoki jelentést, melyek híu képét adják ezen közhasznú egyesület egy évi működésének. A számvizsgáló bizottság jelentését a közgyűlés tudomásul vette s a pénztárosnak a felmentvényt megadta. Az 1902. évi bevételt 2996 K-ban irányozták elő ugyanannyi kiadással. A közgyűlés átiratilag megkeresi a városi tanácsot, hogy a működő tagok a köz-

munka alól, gyermekeik pedig a tandíjfizetés alól mentessenek fel. A tisztújítás eredménye: Lengyel Lajos elnök, Grünhut Henrik alelnök, Réti Lajos titkár, dr. Fried Ödön ügyész, ifj. Fesselhoffer József pénztáros, dr. Szigethy Károly orvos. A választmány tagjai: dr. Bentzik Ferenc, Belus Lajos, Ebenspanger Leó, Kürschner Ignác, Sommer Sándor, Thomka Endre, Vagner Károly, Véesev Zsigmond, Unger Ullman Elek, dr. Hauser János, Linzer Béla, Schmidt Frigyes. Számvizsgálók: Eperjessy Gábor, Poredos Antal, Schavel Lajos. Főparancsnok: Knortzer György; alparancsnok: Deák Péter.

Népköltészeti adat politikai beszédhez. Hódossy Imre f. hó 6-án a képviselőházban tartott nagyszabású beszédében a tót nemzetiségi törek vésekről a következő kijelentést tett: „Az osztrák befolyás egyszerre tudta mozgósítani délről Jeltasichot, északon pedig megkísérelte Hurban és Hodzsa alatt mozgósítani a tótságot, de Hurban és Hodzsa és az a kis szárnalmas csapat, a mely hozzájuk csatlakozott, magának annak a tót népek is csufása volt. A tót népesség sem fogadta őket másképp, mint gunynyal és megvetéssel. — Hogy mennyire van igaza e kijelentésével a képviselő urnak, az a következő népdallal tudom bebizonyítani, melyet gyermekkoromban a jó hazafias tartású felsőárvai tótoktól hallottam. A népdal egy verse így szól:

Ostrhomi zaci	Hej, ti Hurban
Kopaju zemjáki	Hep, hep, hep!
A ten Hurban	Hladaj si ti iní chleb
Takí Pán,	Ne budes ti vicispán
Co nosi dukáti!	Na moju Bohu priam.

A mi magyarul annyit tesz: Esztergomi diákok, krumpit kapálnak, Hurban pedig oly nagy ur, ki aranyakat hord zsebében. Oh te Hurban, hep, hep, hep! keress magadnak más kenyeret, nem lesz belőled vicispán, Isten engem úgy segéljen! Sebők Samu áll. főgymn. tanár.

Iparosok mulatsága. A zalaegerszegi ipartestület a mult szombaton a „Korona“ szállodában táncmulatságot rendezett, amely elég jól sikerült és kedélyes volt ugyan, azonban iparosaink nagy számára való tekintettel, népesebb is lehetett volna. A mulatság reggelig tartott. A fiatalág táncolt, az öregek pedig a fehér asztalok körül idézgették vissza az ifjuság emlékeit. A rendezés fáradaimait Kovács László ipartestületi elnök és Klosovszky Ernő jegyző vették magukra. A mulatság bevétele 259 K 40 fillért tett ki; a kiadás 89 K 42 f volt, maradt tehát tiszta jövedelem 169 K 98 f. Felülfizetni szivesek voltak: Krosetz István, Dr. Vajda Manó, Várhidy Lajos 5—5 K; Kummer Gyula, Schvarev Mór sütő, Schütz Sándor és fia, Szakály István, Udvardy Ignác 4—4 K; Breisach Sámuel, Klein Jakab kávé, Horváth Károly koresmáros 3 kor, Kaszler Sándor, Morandini Tamás, Pál József, Szalóki Géza 3 K 80 f; Weisz Ármin 2 K 80 f; Fángler Mihály, Göndöcs Antal, Hubinszky cég, Kaszás Kálmán, Kovács László, Nagyfi József, Preszler Gyula, Pucher Károly, Stefanecz József, Tahy Rozália, Unger Antal, Weinberger Márton, Vörös Gyula 2—2 K; Baly Béla, Dergács Károly, Lusker János, Vágó János, Vörös György 1 K 60 f; Dr. Halász Vilmos, Jenei Mihály, Pál Ferenc, 1 K, Czibulka Emil, Garai Lipót, Gombás István, Goldfinger János, Jály Károly, Klimkó Antal, Klosovszky Ernő, Kovács István cipész, Németh Gábor, Papp Alajos, Simonics Mihály 1 K 20 f; Berger Samu, Czil Ferenc, Eisner József, Farkas Lajos, Fürst Sámuel, Graner Izidor, Heinrich Lipót, Heinev János, Horváth Ferenc, Kéner Dániel, Lakatos István, Marton Antal őrmester, Mondschein Samu, N. N. Neifeld Izidor, Péterfy Sándor, Puer István, idb. Schuffenhauer Frigyes, ifj. Schuffenhauer Frigyes, Török György 80—80 f; Huszják Mihály 60 f; Dergács Gyula, Hochberger László, Lövi Gyula, Lövi Ignác, Medvév József, Rechnitzer Lajos 40—40 f; Türk Mihály 20 f. Fogadják a nemes szívű adakozók, valamint Benez György, Domokos Ignác és Mauthner Jenő urak, a kik anyagi támogatásukkal a mulatság sikeréhez hozzájárulni szivesek voltak, az ipartestület leghálásabb köszönetét. A rendezőség.

A letenyei Kaszinó mulatsága. A letenyei Kaszinó kitünően sikerült mulatságot rendezett f. hó 2-án. A főrendező Gájássy Lajos szolgabíró volt, akinek sikerült is olyan jókedvű társaságot összehozni, amely reggelig együtt maradt a legvirágosabb hangulatban. A négyeseket 20 pár táncolta. Ott voltak: *Asszonyok:* Merkly Antalné, özv. Málits Jánosné, Kovács Dánielné,

özv. Folly Bernátné, Wilde Ferencné, dr. Csempe Kálmánné, Hoffer Mihályné, Rekettye Pálné (Ujborsfa), Schneider Józsefné (Tótszentmárton), özv. Horváth Istvánné stb. — *Leányok*: Folly Katinka és Ilona, Málits Irma és Elsa, Rák Irma (Bares), Rekettye Mariska (Borsfa), Hoffer Ilonka (Sopron), Vilde Ilonka, Horváth Aranka stb. Felülfizettek: Choma Ödön 4 K, Fodor Vilmos 2 K, Csesznák József 10 K, Zakál Gyula 2 K, Kámán Lajos 1 K, Gaál István 2 K, Dr. Székely József 4 K, Reinl Paula 2 K, Kaszter Miksa 2 K, Leitner József 2 K, Vendl Ede 2 K, Galambos István 2 K, Szigeti Samu 1 K, Keszler Géza 2 K, Vajda Adolf 1 K, Vajda Jakab 1 K, Dr. Jeney Béla 3 K, Dr. Csempe Kálmán 6 K, özv. Horváth Johanna 1 K, Merkly Antal 2 K, özv. Málits Jánosné 2 K, Schneider József 2 K, özv. Folly Bernátné 2 K, Stern Bertalan 3 K.

Esküvő. Unger Antal zalaegerszegi nyomdajelölt ma tartja esküvőjét Ambrus Karolin kisasszonnyal Körmenten.

Tüztöltő-bál Légradon. Folyó hó 2-án a légrádi önk. tüztöltőegylet bált rendezett. A jókedv általános volt. A szép számmal megjelent közönséget egy darabig a helybeli tüztöltő banda mulattatta, melynek helyét azután a cigányok foglalták el s meghozták az igazi jókedvet. — A táncot a főparancsnok kezdte meg, amit azután a jókedvű fiatalság folytatott kivilágos kivirradtig. Bevétele 105 K 60 f, kiadás 37 K 78 f, marad tiszta jövedelem 67 K 82 f. Felülfizetni szívesek voltak: Weisz Vilmos 3 K, Kiss János 1 K, Murkovics Ferenc 2 K 40 f, Friedfeld Miksa 3 K, Kovacsics Ferenc 50 f, Kovács Gyula 60 f, Fábrián Gyula plébános 3 K, Mozsai Mária 2 K, Ferenczy Kázmér 50 f, Goldsmiedt Fülöp 1 K, Dr. Lichtenberg Izsóné 4 K, Miszner Gyula 60 f, Goricsanec György 60 f, Kovács István 10 f, Goldsmied József 60 f, Neusinger Béla 60 f, Alnok György 40 f, Kasztl Géza 60 f, Heimer Lipót 60 f, Burics N. (Alsódomboru) 1 K, Bors György 3 K 60 f, Hirschler cég (A.-Domboru) 5 K, Lyubits György 1 K, Salamon István 60 f, Salamon Ferenc (Gyelekovec) 60 f, Pick Ede 1 K, Ribsom V. (Ludbreg) 2 K, melyért öszinte köszönetet mond a tüztöltőegylet parancsnoksága.

Halálozás. Poliseneky János nemesrádi kántortanító f. hó 5-én délután 3 órakor 40 éves korában hirtelen elhunyt. A temetése f. hó 7-én 10 órakor volt. A boldogultban szorgalmas tanító mult el.

Keszthelyi küldöttsége a minisztereknél. F. hó 1-én tisztelegget Hegedüs Sándor kereskedelemügyi és dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél Keszthely városi küldöttsége, melynek tagjai voltak dr. Burány Gergely főgymnasiunai c. főigazgató, dr. Csanády Gusztáv iskolaszéki elnök, Lénárd Ernő kir. közjegyző, Nagy István városbíró, Csirke Iván városi jegyző, Bory Imre elemi iskolai igazgató. A küldöttség vezetője mind két miniszternél Bogyay Máté, a kerület országgyűlési képviselője volt. A kereskedelemügyi minisztert a keszthelyi államvasuti állomás alkalmasabb elhelyezésére, a közoktatásügyi minisztert pedig a keszthelyi elemi iskola államosítására kérték. A küldöttség mind két miniszternél megnyugtató választ nyert.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Szegedy Béla sümegi kir. járásbíró mellett alkalmazott ügyészéi megbízottnak állandó helyettesül rendelte ki.

Névmagyarosítás. A m. kir. belügyminiszter Rechnitzer Sámuel alsólendvai lakos saját, valamint kiskorú Margit leányát vezetéknevének „Révész“-re kért változtatását megengedte.

Megerősítés. Dr. Stegmüller Károly pápai prdelátus, káptalani helynök Úr Török Bertalan pápai kántortanítót állásán végleg megerősítette 1902 február 3-án.

A csáktornyai nőegylet Tóth Lajosné alelnök elnökle alatt tartotta évi rendes közgyűlést, amelyen Brauner Lajos titkár felolvasta nagy gondal egybeállított évi jelentését, melyet a közgyűlés helyeslőleg vett tudomásul. — Majd Bencsik Stana pénztáros terjesztette elő számadását, mely szerint az évi bevétel 1.439 K 85 f, a kiadás 1.252 K s így a pénztármaradvány 187 K 85 f volt; az év végén az egyesület vagyona 6.344 K 38 f, melyből 6.221 K 70 f takarékpénztárban van elhelyezve. A közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentése alapján pénz-

tárosnak a felmentvényt megadta és a mintaszerűleg vezetett számadásért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét és elismerését. — Végül megállapította a közgyűlés az 1902-ik évben segélyezendő névsorát és a segélyezés mérvét.

Anyakönyvezetők kinevezés. A belügyminiszter a dekanovecei anyakönyvi kerületbe Brenner Mihály segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé kinevezte.

A vármegye népessége. Zalavármegye népessége a mult év 2 felében összesen 3139 lélekkel szaporodott. A születések száma 7038, a halálozásoké 3899. Az egyes városok és járások között a születések és halálozások száma a következőképp oszlik meg: Nagykanizsán született 290, meghalt 235, szaporodás 55. Zalaegerszegen szül. 125, megh. 73, szaporodás 52. — A tapolczi járásban szül. 699, megh. 431, szaporodás 268. — A sümegi járásban szül. 409, megh. 237, szaporodás 172. — A zalaszentgróti járásban szül. 375, megh. 219, szaporodás 156. — A keszthelyi járásban szül. 447, megh. 276, szaporodás 171. — A kanizsai járásban szül. 522, megh. 329, szaporodás 193. — A pacasai járásban szül. 498, megh. 271, szaporodás 227. — A zalaegerszegi járásban szül. 521, megh. 231, szaporodás 290. — A novai járásban szül. 395, megh. 170, szaporodás 225. — A letenyei járásban szül. 535, megh. 273, szaporodás 262. — Az alsólendvai járásban szül. 725, megh. 337, szaporodás 388. — A perlaki járásban szül. 731, megh. 439, szaporodás 292. — A csáktornyai járásban szül. 766, megh. 378, szaporodás 388.

Állami tanítói kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bozenhofer Mihály okleveles tanítót a zalalövői állami elemi népiskolához rendes tanítónak kinevezte.

A Dunántul siketnémai. A dunántuli vármegyék fő- és alispánjainak aláírásával lelkes felhívás jelent meg, mely a társadalmat a kaposvári siketnéma intézet, e humánus intézmény anyagi támogatására szólítja fel. A felhívás adatai közül közöljük a bennünket is érdeklő alábbiakat. Az országban 20.000 siketnéma van, ezek közül a tanköteles mintegy 5000. A dunántuli megyék 2752 siketnéma közül 554 a tanköteles-korú. E számok megyék szerint így oszlanak meg: Somogy 312, tk. 62. Baranya 288, tk. 60. Tolna 209, tk. 42. Zala 545, tk. 109. Vas 338, tk. 68. Veszprém 212, tk. 42. Fehér 186, tk. 38. Győr 147, tk. 30. Komárom 168, tk. 34. Sopron 199, tk. 40. Moson 148, tk. 29. A kaposvári tanítézet részben a kormány is támogatja, de fentartásához a társadalom jóakaratu támogatása elengedhetetlen.

Utonálló a törvényszék előtt. Benkovec község határában vagyon egy amerikai csárda, ahol néha napján vendég is szokott megfordulni. Még a mult októberben Novák Izidor és Kosák Mihály tértek be az Amerikába egy kis új borra. Nem is mentek el addig, míg a vendéglős ki nem tette a szűrüket. A sötét éjszakában, tők részegen hazafelé botorkált a két ember. Az uton elébük ugrott Klucsarics Lukács és Nováktól pénzt követelte. Ennek azonban megmaradt még annyi kis esze, hogy nem adta oda a pénzt az utonállónak. Klucsarics nekiment Nováknak, lehasogatta a zsebeit és elvett tőle 9 K-át, amelyből négy koronát Kosák Miskának adott, hogy hallgasson. A mult héten azután Klucsaricsot és Nováktól becalták a nagykanizsai nagytörvényre, ahol az esküdtek itélkeztek felettük. Klucsarics úgy tett, mintha semmire se emlékezne, de Kosák, aki orgazdasággal volt vádolva, szemébe mondta a bűnét. Az esküdtek verdiktje alapján a törvényszék Klucsarics Lukácsot 4 hónapi, Kosák Mihályt pedig 3 hónapi fogházra ítélte.

Megfulladt csecsemő. Bakos Katalin györgymajori (Muraköz) 18 éves leányt bünbe vitte a szerelem. A mult ősszel egy kis leánygyermek született, a kivel együtt a szerencsétlen leány az apjánál huzta meg magát. Az apa és anya folyton szidták, korholták a leányt, hogy szégyent hozott rájuk. Így történt november 27-én éjjel is amikor a kéthónapos csecsemő folyton sirt. Vele együtt sirt az anya is, mert szülei, akiket a gyermek sírása éjjeli nyugalmukban zavart, újra kikelték bünös leányuk ellen. Bakos Katalin egy zsebkendőt tett a csecsemő szájára, hogy elhallgasson s az ártatlan poronty elhallgatott örökre. Bakos Katalint a nagykanizsai esküdtszék elé állították s a szerencsétlen leány teljesen megtörve

bünbánóan állott a bíróság előtt s elmondta az ő szomorú történetét. Apja, anyja, testvérei mellette siránkoztak s bizonyították, hogy a leány mindig jóérzésű, becsületes teremtés volt. Az esküdtek Bakos Katalint bünösnek mondták ki s a törvényszék elítélte két évi börtönre.

Kanyaró járvány. Alsó- és Felsőpáhok és A.-Zsid községekben az iskolás gyermekek közt a kanyaró fellépett; az ottani iskolákat bezárták.

Országos vásáraink a f. 1902-ik évben következő napokon lesznek: Bálint vásár február 14-én (pénteken), virág vásár március 17-én (hétfőn), szent György vásár április 23-án (hétfőn), Pünkösdvásár május 20-án (kedden), Magdolna vásár július 22-én (kedden), Kisasszony vásár szeptember 9-én (kedden), Simon Judás vásár október 28-án (kedden), András vásár december 1-én (hétfőn), Aprószentek vására december 29-én (hétfőn).

Pichler Győző Nagykanizsán. A Kereskedő ifjak önképző egylete meghívása folytán Pichler Győző országgyűlési képviselő folyó hó 15-én este felolvasást fog tartani Nagykanizsán.

Talált nadrág. Egy nadrágot találtak a megyeház téren, átadták a rendőrségnek, a hol tulajdonosa átveheti.

Elvesztett zálogcédu. Egy zálogjegyet vesztettek el. A ki megtalálja, adja át a rendőrségnek, ahol megfelelő jutalomban részesül.

Mult hetivásár. Az elmúlt hetivásárra fölhajtottak 30 drb szarvasmarhát, ebből eladtak 16 darabot. Serésekből fölhajtottak 360 darabot s eladtak közülök 160 darabot.

Öngyilkosság. Gyömörei György keszthelyi lakós lakása padlásán felakasztotta magát. Mire észrevették meghalt.

Ki akar egyéves önkéntes lenni? Bővebb felvilágosítást Lichtblau A. debreceni katonai előkészítő tanfolyamának hirdetése ad.

Ruha bérlet. Zucker Imre férfi szabó üzlete Zalaegerszegen, Kossuth Lajos utca 15 (Fischer ház). Ajánlja magát a tavaszi idényre a legegységesebb kivitelű ruhák elkészítésére. Ujjonnan bevezetett ruha bérletét a n. érdemű közönség b. figyelmébe ajánlja; bérlet jegyzéket (prospectus) kívánatra ingyen küld. A legfinomabb Cheviot és Kamgarn szövetek raktáron vannak, olesó beszállásaimnál fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőimnek a legolcsóbb árakkal szolgálhatok.

Elvesztett óra. Folyó hó 4-én a kora estéli órákban egy tula-ezüst, kettős fedelű, romtoir 14 köves, férfi zseború ujjváros utcán elveszett. Az óra fedéllapján vadász csoport van aranyozottan bevésve. A becsületes megtaláló adja át a rendőrségnek.

Adatok Egerszeg város történetéből.

(Folytatás.)

Alig hogy végvidékünkéről eltávozott a török s a magyar állami intézmények hatályba léptek a mi megyénkben is, a vármegyék siettek először is a legsúlyosabb tehertől megszabadulni s pedig az állandó véderő kiállításától. Határozatot is hoztak a „vitézli rend“ feloszlatása ügyében s nem várták be a császári haditanács döntését e tekintetben. A nemes vármegye ez elhamarkodott végzése szeged utótt Genesi György egerszegi praesidialis kapitány fejébe s felvilágosításért fordult Bati hany Ádám gróf transdanubianus parancsnokhoz. Ettől a következő válasz érkezett: (Eredeti helyesírással közöljük.)

»Generose Domine Gregorio Genesi Saer. Caesar Regiaque Mattis Praesidii Egerszegh Duoi etc. Nobis obffimo. Egerszegh.

Generose Domine Nobis obssme. Salutem et nostri commendationem. Az kglmed Levelét vettük melyben írja kglmed hogy az Nemes Vármegye publikáltotta volna, már ennek utána a Vitézli rend nem fogna kívántatni, kire nize magát alkalmaztatni kglmed nem tudhattya. Akarjuk az okéért értisére adnunk Kglmednek, hogy az eránt minekünk a Méltóságos Belicumtól mig ekkoraigh semmi intimationk nem jött, a Nemes Vármegyéhez nekünk semmi közünk ninesen, hanem onnénd fölily várunk, az hovain

irtak volt, s mihelyt valami oly parancsolatunk fog lenni tudtára hiszen Kglmednek is, Jól lehet kglmes Urunk e Fölsige parancsolattya az ugyan hogy az Vitézleő rend, mivel nem táboroz, az okaért Portiót fizessen, de amint fölyebb is iránk, annak valtótatása véget Semmi intimati-onk nines, S nem livin, azért Semmi közünk a Nemes Vármegyehez, míg onnid is olly mas resolutio nem fog jönni kglmetek ketelessigekeket és hívásigekeket továbbra is megh taresa, mert az nem olly dologh, mint a ki a koresmán jól lakik, S elmigyen, tudván azért kglmetek kötelessigekek mitt tart, ahoz taresa kglmetek magát. Eltesse In jo Egissigben kglmedet, Dato Sz. Groth 26 Jan. 1700.

Generose Dominis Vr. Benevolus Comes Adamus de Bathyany.

P. S. Veszprimieknek is volt az Vármegye-től ily publikatioja de ellenben jött az eő Fölsige Decretuma, hogy az nem eő Fölsige akarattya, hogy az vitézleő rend szolgálattya eő Fölsigenek ne kellésék, S az Földes urak Jurisdietioja alatt legyen remillyük azért, hogy oda is hasonló Decretum fog érkezni, amint azért iránk, Senki azon publikatióban meg ne ütközzék hanem valamint eddig úgy ezután is ki ki kötelessigét taresa megh, ha pedig valaki opponálnván magát engedetlenkednék, nyakon ragatattassik es erdemesen mégis büntetessik.*

Amint e fönti levélből látjuk, nem nagyon akarták respektálni az alkotmányadta jogokat azok, kik mint a felmentő sereg vezérei megszabadították a török járma alól dunántuli megyéinket. Annak az antagonismusnak legelső nyilatkozása volt, mely későbbben az önkormányzatára büszke muniicipális Magyarország és a mindent egy kalap alá hozó gubernismus között uralkodott. A császári seregek vezérei oly államot az államban akartak inaugúrálni itt a szabad hazában, mely a felszabadító kard urálmára helyezi fennállásának alapjait s nem a hagyományiszülte nemzeti jogokra.

Batthyány Adám gróf saját kezének írása e levél, melyet városi levéltárunkban őriznek s ebből kilátszik, hogy a nemes gróf a magyar nyelvet nagy tökéletességgel kezelte, újabb tanujele annak, hogy a 17-ik században főrendeink kivétel nélkül jól bírták a hazai nyelvet. S csak akkor, mikor a bécsi udvar fénye sokakat közülök aulikusokká tett, terjedt el az idegen nyelvek használata társadalmunk legmagasabb köreiben.

* * *

Városunk törzslakosságának megállapításánál fontos szerepet játszik az az okmány, mely »Zala Egerszegi Püspöki Mező Városban mint Végh helyben« katonáskodott zalaegerszegi városi lakosok neveit tartalmazza. Az okmány németül van írva, kiállította pedig Johannes Joseph v. Graff, császári parancsnok 1698-ban, Sziszek várában. Hatvankilenc egerszegi katonáskodó polgárt sorol föl, akik lovas testőr századot képeztek. S pedig: Sárkány Gábor kapitány Barbély Mátyás hadnagy, Szabó Márton kornet, őrmester Lukács Mihály. Első osztályú káplárok: Tóth Péter, Köbli György, Szöcs Mihály, Hegyi János, Bakonyi Pál, Sály György, Csurgay István, Kaposy Pál, Beregszászy István, Bödöcs Bálint, Farkas János, Péczely János, Gutmann János, Kis György, Czuhly Pál, Könyeres János, Dobos Bálint, Salamon István, Czegud István, Csébi Mihály, Bollia István, Ivánfay Ferenc. Másodosztályú káplárok: Ferencz György, Dávid Pál, Farkas György, Bakos István, Kis Ferenc, Behék János, Benesik Mihály, Antal Mihály, Varga János, Kovács Mihály, Kotaj János, Balogh András, Simon András, Morgos István, Takács Mihály, Tófej Péter, Szücs Márton, Kondor Bálint, Beöky Péter, Szecsődy Benedek,

Igaly Farkas, Hidvégy István. Harmadosztályú káplárok: Magacsics János, Oszvaldus György, Szöcs Ádám, Török Mihály, Borsfay Márton, Vida Mihály, Csizsár Mthály, Vörös István, Pápa István, Nagy Péter, Horváth István, Borsfay Miklós, Szabó Miklós, Cseh János, Obery Ferenc, Simon György, Fringia György, Török György, Kappaj Jakab, Bábos Benedek, Kató István, Tóth János.

Levéltárunkban őrzött magánbirtokokra vonatkozó okmányok bizonyosságot tesznek arról, hogy az idézett oklevélben felsoroltak városunk birtokos polgárai voltak, s nem egy közülök nagyobb szerepet is játszott városunk történetében.

(Folytatjuk.)

Közi: Sebök S.

Közgazdaság.

A közgazdasági viszonyok Zalavármegyében az 1901. évben.

(Folyt. és vége.)

III. Állattartás, állatforgalom és állattenyésztés.

A nagy takarmányhiányhoz járult a takarmány és szénafélék magas ára (széna 6—7 K pro métermázsá*) azon közgazdaságilag szomorú tényező, hogy különösen a kiscgazda iparkodott a gazdasági munkálatoknál minden csak némileg nélkülözhető marhájától megszabadulni és ezt veszteségek árán is a vásárra felhajtani.

Ezen tömeges felhajtás az árak lenyomását idézte elő már a nyári időszakban és ezen devalváció tartott egész szeptember haváig, a midőn néhány jótékony eső a legelőket felüldítette és az őszi takarmányféléket mozgásba hozta.

Ezután kezdett a sürgős kínálat némileg megakadni és az árak valamivel emelkedtek. De mégis átlag még a téli hónapok elején is 4 forinttal olcsóbb volt a marha métermázsája, mint az 1900 évben ugyan azon időszakban.

A csekély takarmánykészletnek hátrányosságát növelte még azon körülmény is, hogy a szalmatermés az 1901 évben igen silány volt.

Ezt csak az egyenlítheti ki némileg, hogy a minőség kifogástalan. A szalmának ára is hallatlan magas a takarmány sőt az alom szalmaféléknél is, mert kevés embernek szolgáltatott elegendőt még a saját szükségleteire is. Az 1900 évi terméshez arányosítva 15—20%-kal kevesebb szalma takarodott be az 1901. évben.

A silány takarmánytermés ezenfelül azon következményekkel is járt, hogy jó kondícióban levő marhat nem sokat hajtottak fel a vásárokra, egyedül a fiatal nyugati fajta ökrök szolgáltatnak megfelelő árut és kiviteli jó anyagot. Ezek részint hazai cukorgyári gazdaságaink kiküldöttei részéről, részint pedig kereskedők útján a bécsi és müncheni vágóhidakra kerültek. Hízó marha a szokott jó minőségben és számban nem volt vármegyénkben, mely körülmény a nagy takarmányhiánynak tudható be. A hizalás is drágább, mert jórészt csak abraktakarmány és pórtanyagokkal történhetett és nem is hozott lényegesebb hasznot a nyomott árak mellett.

A takarmányhiányt érezni fogja továbbra is mezőgazdaságunk még azon oknál fogva is, mert ezidén a szokottnál lényegesebb, kevesebb és nem oly értékes trágya termelhető, mint nagyobb széna és takarmányterméseket eredményező években. A marhatartás és nevelés egyáltalán meg volt nehezítve ezen körülmény folytán, hogy a múlt évi silány legelőkön alig fejlődött a fiatal állat; a szűk téli tartás mellett sem sok élő súly gyarapodást fog a tavaszszal felmutathatni. A póttakarmányok és abrakfélék is drágák, különösen a fiatal állatok nevelésére oly kiválóan alkalmas zab ezidén szokatlan drága. (Vidékenként 7:30—7:50 kr. mellett sem igen kapható.*

Házi állataink közfogyasztására és közforgalmára vonatkozólag tájékozásul szolgáljanak a most nemrég megjelent 1900 évi hivatalos adatok.

* A szénának magas ára okozta azon vármegyénkben ritkán tapasztalt körülményt, hogy a múlt évben Karinthiából is lett széna behozva a nagyobb piacokra, mely széna aránylag olcsó levén (5 korona) kitűnő minőséggel tűnt ki.

Zalavármegyében 15 közvágóhid volt csak. Levágatott közfogyasztásra 400 darab bika, 1.869 darab ökör, 4.762 darab tehén, 5.874 darab növendékmarha, 73 darab bivaly, 21.742 darab borju, 13.722 öreg birka, 140 darab bárány, 71 darab öreg kecske, 23 drb. gödölye, 11.329 darab sertés.

Allatrakodó vasuti állomás volt 26, állatvásárok tartására jogosult község volt 63 és tartatott 222 állatvásár. Kiállított 10 filléres marhalevél 234.003 és 6 filléres 80.946, összesen tehát 314.949 marhalevél. Gyepmesteri telep van 15. (Az 1901. évre vonatkozó adatok még nincsenek összeállítva).

Az állategészségügyi viszonyok a múlt év derekán nem voltak kedvezők és a tartós szárazság e tekintetben nem volt minden befolyás nélkül. Szarvasmarháinknál a nyár folyamán a lép-fene lépett fel több járásban, sertéseinknél pedig a sertésvész nagyobb mérvben; július havában érte el az utóbbi bántalom tetőpontját, a midőn 39 község volt fertőzve. Ezen hónap után fokozatos javultak az állategészségügyi viszonyok és az év végével aránylag kedvezően álltak. Mutatkozott ezen két betegségen kívül csekélyebb mérvben a veszettség, a sertésorbáné, a hólyagos kiütések és a rühkór.

Mig az utóbbi években a sertésnyésztők rémítő képezett sertésvész most már évről-évre enyhébb alakban lép fel és a pusztulási százalék is kevesbedik, addig a lép-fene és sercegő üszög ellen mindinkább védojtással törekedik a gazdaközönség védekezni vármegyénkben és e tekintetben már a kisebb birtokosok is követik a nagyobb tenyésztőket.

Lépfene ellen beojtatott az 1900 évben Zalavármegye területén:

Állat	Gazdaságban	Darab	Közvetl. elhullott az ojtás előtt	Ojtás után elhullott
ló	7	137	—	—
szarvasm.	35	3231	—	—
	3	111	5	—
juhok	2	1445	—	—

A múlt évre vonatkozó statisztikai adatok még hiányoznak ugyan, de a védőtás biztos tudomás szerint ismét fokozódott az itt felsorolt számokkal szemben.

Állattenyésztésünk fejlődése a múlt évben leginkább a szűk takarmányozás folytán ütközött akadályokba, de nagy átlagban véve, mégis évről-évre fokozatosan előre halad, a mely körülmény első sorban a vármegyei állattenyésztési szabály rendeletek fogantatása (jó apaállatok tartása és alkalmazása), az állam részéről szegényebb községek részére engedményes árban beszerzett apaállatoknak nagyobb számban való átengedése és végre annak is köszönhető, hogy a nyugati marhának fenntarthatatlan terjesztésével, annak aránylag jobb értékesíthetőségével a kisember részéről mindinkább nagyobb gond fordítatik az állattenyésztésre.

Szilaj fajta marha a kiscgazda kezén már alig van, de ennek helyét majd mindenütt jobb kondícióban levő piros-tarka marha foglalta el.

A népies lótenyésztésnél is azon mindinkább nyilvánuló törekvést tapasztalhatjuk vármegyénkben, hogy itt is (különösen a nehéz véru ménekkel ellátott kerületek szélén) a nőri lónak felkarolása halad, amire a nőri méneknek nagy számban való igénybe vétele azonkívül is mutat. A kiscgazda vármegyénkben már nemesak a tulajdonképeni Muraközben, hanem egyáltalán az egész nyugati Zalában is mindinkább a nehéz lónak tenyésztése telé hajol és a mezei munkára alkalmasabb nehezebb, de mégis könnyebben értékesíthető anyag után vágyik.

Sertésnyésztésünk nagyobb gazdaságokban szakszerűen lesz ugyan úgy, de a kiscgazdák tenyésztése még sok kívánni való hogy maga után, melynek leginkább az alkalmas apaállatokban való hiány az oka.

Értékesítés.

Szarvasmarháink értékesítéséről már megemlékeztünk; ezt röviden úgy lehetne jelezni: a tömeges kínálat nyomott, sőt időközönként igen silány árak mellett.

A lovak értékesítése egyes nagyobb tenyésztőket kivéve, a kik tisztikatoná és carossier lovak eladása mellett meg lehetnek nyugodva, vármegyénk területén a múlt évben sem volt

kielégíthető. Egyedül a nóri ló és ennek 1/2 3/4 éves csikója képezi a kereslet tárgyát és vármegyénk határát a felsőbb megyék felé át is lépi.

Félvér tenyésztésünk lasan halad; termékeinek értékesítése nemcsak a vidéki vásárokon, hanem a remonda anyag bevásárlásánál is nehézkes. Az utóbbinak nevelési költségeivel nem áll arányban az elért ár, ezenkívül katonai bevásárlás csak a legjobb anyagra reflektál.

A sertések értékesítése valamivel jobb volt a múlt évben, mint az előző 1900 évben és néhány fillérrel magasabb árak mellett volt lehetséges. Mind a mellett még most is alacsonyok az árak.

Hízó disznók a múlt év végével 32-35 kr. pro métermázsra 4% levonás; hizlaldákba használható nyersárúnak ára 30-33 kr. volt — vidékenként és minőség szerint. —

Az állati termékek értékesítésének nehézsége még a múlt évben uralkodott nyomott gyapjúáraknál is nyilatkozott, mely az előbbi évben adott árakkal szemben, nagy visezaesést jelentett. Kivitelünk hizott birkákban folyton visszamegy. De az árak is evvel lépést tartanak. Hizott árak 16-18 krajeárjával (10% lev.) keltek a múlt évben vármegyénk területén. Működő tejszövetkezeteink csak kettő van ezideig, de folyton növekedik az érdeklődés ezekután és a vármegyei gazdasági egyesület részéről a múlt évben megindított mozgalomból kifolyólag várható, hogy nemcsak tejszövetkezeteink, hanem vajkészítő központunk is leend a közel jövőben, a melyekre vármegyénkben nagy feladat vár és kisgazdánk boldogulására nézve egy olyan forduló pontot jelentene, a mely őket a philloxera pusztításai, a rosz termések és a folyton növekedő közterhek által előidézett szomorú közz. helyzetből fokozatosan, de biztosan kimentethné és a mely vállalatok alakítására nézve éppen vármegyénkben volna meg a kedvező alap, ha a gazdatársadalom ilyen újabb intézményekkel szemben nem volna oly közönyös és nehézkes!

A gabonának értékesítése a lefolyt évben a világforgalomhoz alkalmazkodott árak mellett volt csak lehetséges. Csupán a helyi fogyasztási cikkek, a melyekben silány is volt a termés, képeznek e tekintetben kivételt.

Üres magtárakat talált az 1901 évi aratás, de nem töltötte meg őket kellőképpen. Az árak már kezdetben nem feleltek meg a nagy hiánylatnak és a világszükségletnek. Kezdetben 7-50, 7-30, később 7-00 forintra is vissza ment ősz felé a buza; lassan ismét 8 forinton felül emelkedett az év végével, míg jelenleg 9, 9-20, 9-30 krajeáron áll.

Rozs 6-20, 6-50, 6-80 forinton vásároltatott a múlt évben; árpa 5-56, 6-50, 7-00, 7-50, zab 6-50, 7-00, 7-50., tengeri 5-20, 5-50, 5-80, 6 tengeri 6-10., búkköny 7-00, 7-50, 8-20.

Az új év kezdete körül beállt általános ár-emelkedés sajnos a kisgazdát — sőt számos nagyobb gazdát is — már eladható készlet nélkül találta. A jövő évi campagneba pedig teljesen készlet nélkül fogunk belépni.

Erre kilátás van a közgazdasági viszonyoknál számos hátrányos és nyomós érveknek együttes működéséből kifolyólag, a melyekből visszatekintve, a múlt év egyike a legmostohább éveink közé sorolható és a melyre nézve ezidáig némi vigasztalást nyújt csak azon örvendetes körülmény, hogy a rendkívül kedvező vetési és vetés utáni időszakban őszi vetéseink megerősödve léphettek a rendkívül enyhe ezidei téli időszakba és ha az időjárás továbbra is kedvezni fog — az 1902 évben jobb aratásnak fogunk örvendeni, — mint az elmúlt évben.

Erre most már égető szükségünk van!

Gruner Lajos
közg. eladó.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		9—	9-30
rozs		7.20	7-40
árpa		6—	6-50
zab		7-10	7-30
lóher		48—	52—
tengeri		5.80	6—
búkköny		8—	8-20
hajdina		—	—
fehérbab		6-50	6-70
tarkabab		5—	—
burgonya		—	—

Süketek hallanak.

Die Illustrirte Welt című folyóirat (Chiswired High Road No. 626 London W) egy csodálatos győzelmének a leírását közli, melyet sükettség, fülzúgás ellen, bárki otthon, mindig ó sikerrel használhat. Az ujság ezen száma mindenkinek ingyen megküldetik, ha a címét az „Illustrirte Welt“ szerkesztőségébe beküldi.

Nyilt-tér*.

Tekintetes

Dr. Pásztor Ede urnak

Helyben.

Kedves Barátunk!

A közted és Kisfaludy Gyula ur között fennforgó lovasügyben megbízásodban eljárva f. évi január hó 31-én az általa rajtad elkövetett sértésért elégtételt kértünk; ó bármily elégtétel adásra késznek nyilatkozva még aznap megnevezte segédeit Horváth Géza és dr. Zakál Lajos urak személyében.

Az (a) alatt mellékelt jegyzőkönyv szerint a nevezett urakkal még aznap érintkezésbe lépve, mindenekelőtt a békés kiegyenlítést kíséreltük meg; ez azonban nem sikerülvén, fegyveres elégtételt kértünk és pedig karddal.

A nevezett segéd urak azonban a fegyveres elégtételnek általunk kívánt ezen módját indokolatlanul megtagadva, pisztolypárbajt ajánlottak és ehhez ragaszkodtak.

Igy a fegyveres elégtétel módjára nézve köztünk megegyezés létre nem jöven, noha a párbajszabályok szerint — te lévén a sértett fél — erre kötelezve nem voltunk, a nevezett segéd urak indítványára beleegyeztünk abba, hogy fegyverbíróság döntsön a fegyveres elégtétel módja fölött.

Mint hogy pedig a 2) alatti jegyzőkönyv szerint a fegyverbíróság a jegyzőkönyvben megállapított okokból a fegyvernem kijelölésére magát nem hivatottnak jelentette ki, mi részünkről és részéről az ügyet a lovagiasság szabályai szerint befejezettek tekintjük.

Miről téged, megbízásunkat letéve, ezennel értesítünk.

Perlakon, 1902 évi február hó 2-án.

Dr. Fischer József sk,

Szabó Győző sk.

Cegléden

Unghváry László

300 holdas szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolájának, valamint borüzletének részletes árjegyzéke megjelent s ingyen és bérmentve küldetik. Saját termésű 2-szer fejett kitünő új bor ára 18 fttól felfelé. Hordóval szolgálhatok vizonteladók keresztetnek.

*E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.
Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Hirdetések felvételnek

UNGER ANTAL
könyvnyomdájában és a kiadóhivatalban.

49/v. 1902. szám.
Árverési hirdetmény.
Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. bírórság 1901. V. II. 970. számú végzése által Mayer E. fia szombat-

helyi özég végrehajtatók javára Pásty Elek rádi lakós ellen 400 K tőke, ennek 1901. évi április 15-től járó 6% kamatja egy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 3882 K-ra becsült gőzmalom szerkezet és gőzgépből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Rádon leendő eszközésére 1902. évi február hó 15-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1902. január hó 27-án.

Nagy Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Oh Jaj!

Köhöges, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak

Egger mellepsztilli!

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza I K és 2 K.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

"NÁDOR"

GYÖGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Ejjen!

Egger mellepsztilli csakhamar meggyógyított.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapitány Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, évv. Unger Domokosné, Szigeti E. Dervarics István, Zalaegerszegi: Boti Péter-féle gyógyszerárkában. 197 12-30

ad. 659/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zalavármegyei takarékpénztár végrehajtónak Hegyi Lajos és társai végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében végrehajtató takarékpénztár utóajánlata folytán az újabb árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő a zalaegerszegi 2479 számú tkvben Hegyi Lajos és neje tulajdonán felvett következő ingatlanokra + 3471. 3480 hrszám alattira 186 K, + 3475/b hrszám alattira 1972 K.

II. a zalaegerszegi 3235 számú tkvben + 3475/a hrszám alatt Varga István és neje tulajdonán felvett ingatlanra 140 K.

III. a zalaegerszegi 3262 sz. tkvben + 3469/a hrszám alatt Gerencsér József és neje tulajdonán felvett ingatlanra 136 korona kikiállítási árban az árverés elrendeltetik s erre határidőül 1902 évi március hó 18-ik napjának délelőtt 10 órája a tkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiállítási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 18 K 60 f, 197 K 20 f, 14 K, 13 K 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszegen, 1902. évi jan. 29-én.

Rutich, kir. tiszéki biró.

Zalavármegyében fekvő Söjtör
községben

—| egy telek, |—

amely 10000 koronát ér, **8400 koronáért eladó.** A belseg 4 hold; a ház 12 öl hosszú, 4 öl széles új, cseréppel fedett épület. Két istálló, hozzá tartozó cseléd-lakás, takarmánypajta (12 öl hosszú, 4 öl széles), cséplőpajta (10 öl h., 5 öl széles), sertésól, kocsiszin stb. A kertben nemes faju gyümölcsös, amelyet teljesen új kerítés vesz körül.

Közelebbi felvilágítással szolgál

Ferencz Mihály
Söjtör.

55/v. 1902. szám

Árverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. bíróság 1902. V. II. 419. sz. végzése által *Klein Jakab* novai lakos végrehajtató javára *Vinczék József* novai lakos ellen 57 K 44 f tőke, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 787 K becsült cement hidrészék és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis **Novában** leendő eszközlésére **1902 évi február hó 28-ik napjának délelőtt 11 órája** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszeg, 1902. január 31-én.

Nagy Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

KI AKAR egyéves önkéntes LENNI?

Bizonyára van olvasóink között több fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félben hagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évek óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírnek örvendő

Lichtblau Albert-féle

miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, tanbizottság: eddig

Draugentz János ny. m. kir. honvédezedes és **Mayer Adolf** ny. cs. és kir. őrnagy, melyben azon ifjak kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészültségükre való tekintet nélkül röviden megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debreczenben.

ad. 692/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közzhírré teszi, hogy a **Zalaegerszegváros pénztárának** mint végrehajtónak **Kassás Borbála özv. Sorocz Farkasné és társai** végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében, végrehajtató utóajánlata folytán, az újabb árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a csáscs-boszkói 186 sz. tjkvben 527/b hrszám alatt végrehajtást szenvedők közös tulajdonául felvett ingatlanra 2272 K kikiáltási árban az árverés elrendeltetik s erre határidőül **1902. évi március hó 20-ik napjának délelőtt 10 órakor Csácsban a község házában** megtartandó nyilvános

árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 227 K 20 f-t készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi törvényszék mint tkvi hatóság.

Zalaegerszeg 1902. évi jan. hó 29-én.

Rutich, kir. trszki bír.

Meghívás

Foglárkölygi lecsapoló társulatnak
f. 1902. évi február 18-án Nagykapornakon a városháznál d. e. 9 órakor tartandó

választmányi

ugyanazon napon d. e. 10 órakor tartandó

közgyűlésére.

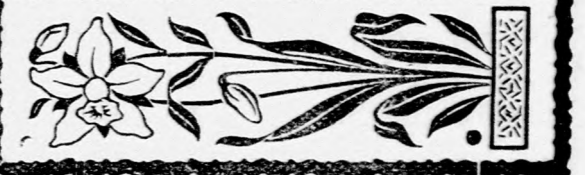
Tárgysorozat:

1. Határozatképesség megállapítása.
2. Igazgató jelentése 1901. évi munkálatakról.
3. Pénztáros számadása, számvizsgáló bizottság jelentése az 1901. évi pénzügyi viszonyokról.
4. 1902. évre ártér és szavazat megállapítása.
5. Ugyanazon időre munka és költségvetés meghatározása.
6. 1902. évre számvizsgáló bizottság megválasztása.

Ollár, 1902. febr. 6-án.

Szily Dezső
társ. elnök.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bebizonyított alkalmazzák községek, csúszlók és megújításoknál.
Intés. Súlyosabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjegyvel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható.
Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél
Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg rend. tan. város képviselő-testületének 1902. január 25-én hozott 255/kig. 902. sz. határozata folytán a város tanácsa közzhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező »Arany Bányás« szálloda földszintjén lévő, jelenleg Vágó János által bérelt 1 bolti helyiség a városháza kis tanácskozó termében **780 korona évi bér** kikiáltási áron kezdve **1902. febr. 15-én délelőtt 10 órakor** megtartandó nyilvános árverés útján **1902. május 1-től kezdve 1905. december 31-ig** terjedő időre bérbe adatik.

Értesítetnek az árverezni óhajtok, hogy az árverés megkezdése előtt 1/4 évi bért, azaz: 195 korona összeget előzetesen biztosítékul letenni kötelesek. Az árverési feltételek a v. főjegyző irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1902. január 26-án.

Várhidy Lajos
polgármester.

Szőlőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott **önműködő** úgy hordozható, mint kocsira szerelt

„SYPHONIA”

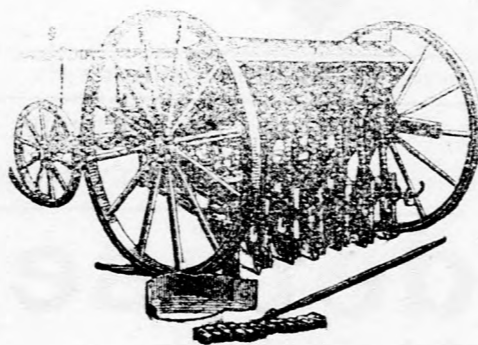

fecskendők, a legjobbknak bizonyultak, a melyek szivattyúzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitáztatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű

„AGRICOLA”

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalmaprések-kézi használatára, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, tricourók, ckek, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

cs. kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyár
Bécs, II. Taborstrasse 71.

Több mint 490 arany-, ezüst és bronzéremmel kitüntetve.

Kimerítő árjegyzékek, elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. Képviselek és ismételtadók alkalmaztatnak.

AKACIA SZAPPAN AKACIA-ERŐS 2 F. AKACIA-ERŐS 2 F. KOSZVENY ÉS CSUZ ELLEN REPARATOR

Főraktár: KÖRÖM GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvária-út.

Dr. SCHLESINGER RIKSA
VIZGYÓGYINTÉZET POZSONY,
ÉS SANATORIUM (Cottage).
 Gyógyfürdő hegyi fekvésben, pormentes és szélmentes vizekkel. Különösen a légzőszervi és bőrbetegségek kezelésére alkalmas. Szigorúan orvosi felügyelet alatt. Prospektust és felvilágosítást küld.

Árnyékos tisztó dűlő, hogy a szélmentes vizekkel és pormentes levegővel a legkedveltebb és legbiztonságosabb a FÖLDES-ERŐS
MARGIT KRÉM
 Ár: 2 kor., kis tépő 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 1.20 kor.
 Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.
 Kapható minden gyógyszerárban.

Lammingene hajfestő szer
 A legkedveltebb és legbiztonságosabb sötétzöld, barna és fekete. - Ár 6 korona.
OSAN a legjobb és legbiztonságosabb szőke- és fekete-színre.
 A szájak és fogaknak legelőjebb az OSAN.
 Csizny-főle keleti
RÓZSATEJ a legjobb és legbiztonságosabb szőke- és fekete-színre.
 1 üveg ára 2 korona. Előző higién. bázsamszappan 60 fillér.
 Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6.

PLATSCHEK VILMOS
 ismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház
 Budapest, IV. Központi Városház

Párisi kiállítás: arany érem!
FERNOLENDT
 Cipőfénymaz, legjobb fénymaz a világon, a cipőnek gyorsan sötét-fekete fényt ad és a bőrt is tartósá teszi.
 Alapított 1832. - Gyártó: Bécs, I. Schulerstrasse 81. Mindenütt kapható.

SCHWANHÄUSSER irodai cikkek
 RENDET TARTANAK - IDŐT TAKARITANAK
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I. Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
 (ORTHOPAEDIAI BÜNTÉZET)
 Budapest, VII. Verepest-út 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)
 Sérültek, műtétek, kócsok, baktériák, stb. Orvos-és sebészeti műszerek, órák, betegápolási cikkek.
 Gammi és halhólyag kálciumkészítmények.
 Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PFAU FÉLE COGNAC A LEGJOBB!

Várgyógyítás - Hemopatia.
 Feltalálója és egyedül képviselője:
Dr. KOVÁCS J. egyet. orvostn.
 Budapest, V. Váci-körút 18.
 Ismertető füzet 1 kor bérmentve.
 Mi helybeliek Budapesten a **NEW-YORK** kávéházban (Erzsébet-körút 9-11.) találkozzunk.
 Esténként honvédszék.

28 ÉV ÓTA!
 AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRASA
MAUTHNER ÖDÖN
 BUDAPEST
 CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉS
 ANDRÁSSY-ÚT 23. sz. és ROTTENBILLER-UTCA 32.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARIS SZALONDA
 Szálloda: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRÚT 28.
 100 szoba 1 főtől felfelé kiszolgálással együtt.
 Párkók, elegáns kávéház, étterem és sörszaruok a házban. Vilamos vasúti megállóhely az úszás pályaudvarok felé.
 HIRDETÉSEKET REKLAMOKAT szakértően, pontosan és legelőjebben közöltet az összes lapokban az **ALTALANOS TUDÓSÍTÓ** hirdetői osztálya Budapest, VII. Erzsébet-körút 64. Tiszteletdíj: LEOPÓLD GYULA, szerkesztő.

BAYER-féle
MAGYAR TURISTA-TAPASZ
 tyukszem, bőrkéreg és bőrkeményedés ellen
 legjobb és legbiztonságosabb szer. - Egy tekercs ára 80 fillér.
 1 kor. csomagolásban bérmentve küldi az egyedül készítő:
VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR
 Budapest, VI. Andrásy-út 84.
 Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban.

The Freshams
 Életbiztosító társaság
 Magyar országban működik 1865 óta.
 Igazgatóság a farsulgi sájt palotájában
 Budapest, Cseréhez József utca 56.

CSASZÁRFÜRDŐ
 téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
 Császári kácsi fürdő, a legelőjebb és legbiztonságosabb gyógyhely. 200 helyiség. Kapható minden gyógyszerárban és bérmentve.

SZABADALMAKAT ÉRTEKESÍTŐ VÁLLALAT
 BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
 FELVILÁGOSÍTÁS DIJTÁN
 Dr. Kovács Kárpál
KÉZPASZTA a legjobb és legbiztonságosabb szőke- és fekete-színre. 3 nap alatt minden kezét gyöngédre és fehérré varázsol. Ár: 1.20 k. Hozzávaló szappan 1 kor.
IBOLYA-ILLAT a legdivatosabb és legkedveltebb PARFÜM. - Ár 4 korona.
 Fő- és szétküldési raktár: Dr. KOVÁCS ERNŐ gyógyszer- és illatszertára, Budapest, VI. Gyár-utca 17. szám.
 Megjelenet. "TÖLTETÉ TITKOK" kívánatra ingyen és bérmentve.

JENCS-féle
MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID
 lovak és szarvasmarhák számára
 Az állatok izomerejét erősíti, kitartóvá, erősebbé teszi, meggyógyítja a lábuk megrándulását, az itatótást és az u. a. pók-sodást. - Ár 2 korona. Postán 2.00 kor. beutalás után bérmentve küldi.
JENCS VILMOS gyógyszerára
 BUDAPEST, II. SZÉNA-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők **ZOLTÁN BÉLA** gyógyszerárában Budapest Szabadságtér és Sétány-utca sarkán

A legjobb órákat legelőjebb és legbiztonságosabb ékszereket
ARÓZLETIFIZETÉSRE
 csigolya szabott órákban szállítja Magyarországra a nemzeti órák és legelőjebb órák.
BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZEGEDEN
 Árjegyzék 2000 kappal ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE
"Le Délice"
 legjobb Vergé cigarettapapír,
 legkedveltebb Vergé szívarkahüvely.
 Egyszer meggyújtva,
 a cigarettát a nélkül, hogy kialudna,
 egész végig ég.
 Mindenütt kapható.

Különlegességek gyártmányok
Szivattyúk és Mérlegek
 mindenféle mindenféle
 I. Wallisch, 14. BARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SANTAL EGGER
 Legelőjebb orvosok által ajánlott szer a fahéjban baktériumok ellen. Feltalálója a híres berlini orvos, Dr. J. S. Egger. Kapható minden gyógyszerárban. Ár 3 korona.
 Főraktár: KÖRÖM GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvária-út.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a n. é. közön-
ség tudomására hozni, hogy a ve-
zetésünk alatt álló Zalaegerszegi
takarékpénztár r. t. 1902. évi febr.
hó 15-től kezdve rendes betéteket
csak 4% kamatfizetés mellett fogad
el és hogy a régi betétek kamat-
lábát 1902. évi március 15-től
kezdve szintén 4% kamatra szál-
lítja le.

Azon betévek, kik nem hajlandók
ezen kamatláb mellett betéteiket
meghagyni, tartoznak azokat folyó
március hó 1-ig felmondani.

Zalaegerszeg, 1902. febr. 8-án.
**A Zalaegerszegi takarékpénztár
igazgatósága.**

Meghívó.

A válickavölgyi vízi-társulat

1902. évi február 19-én d. e. 8 órakor
Zalaegerszegen a városháza tanácstermében
választmányi
és 9 órakor

évi rendes közgyűlését

tartja.

A választmányi ülés tárgyai a következők:

1. A társulati pénztárnok és számvizsgáló bizottság jelentése az 1901. évi pénztári kezelésről.
2. A hátralék-kimutatások megvizsgálása és a behajtás iránti intézkedés.
3. Az 1902. évre szóló költségeloirányzat tervezetének megbeszélése.
4. Szavazatokaj lajstromának megállapítása.
5. Az 1901. június 2-iki közgyűlés 2 számú határozatának foganatosításáról jelentés.
6. A közgyűlés határnapjának megállapítása, illetőleg összehívásának tudomásul vétele.

Közgyűlés tárgyai a következők:

1. A közgyűlés jegyzőjének kijelölése, közgyűlés jegyzőkönyv hitelesítésére két tagnak megválasztása.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése a pénztáros számadásának megvizsgálásáról.
3. Három tagból és három póttagból álló számvizsgáló bizottság választása.
4. A társulati igazgató évi jelentésének tárgyalása.
5. A foganatba veendő munkálatok tervezetének megvizsgálása és megállapítása.
6. Költségvetés megállapítása.

Zalaegerszeg, 1902. január 12.

Dr. Czinder István

elnök.

ad. 8858/tkv. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *nemesrádi
hitelszövetkezet* végrehajthatóknak *Briglevics István*
végrehajtást szenvedő ellen 470 K tőkekövetelés
és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaeger-
szegi kir. törvényszék területén levő, a sándorházi
547 számú tjkvben Briglevics István tulajdonául
felvett következő ingatlanokra + 1378 hrszám
alattira 146 K, + 1417 hrszám alattira 120 K.

II. a sándorházi 1139 számú tjkvben + 1825
hrsám alatt felvett ingatlanból Briglevics István
1/3-ad rész jutulékára 200 K.

III. a sándorházi 1448 számú tjkvben + 1428
hrsám alatt felvett ingatlanból Briglevics István
1/2-ed rész jutulékára 548 K.

IV. a rádi 460 számú tjkvben + 1987 hrsz.
alatt felvett ingatlan 24 K.

V. a rádi 863 számú tjkvben + 35 hrszám
alattiból korábban Briglevics István, jelenleg
Horváth József 1/2-ed részbeni jutulékára 155 K.

VI. a rádi 1140 számú tjkvben korábban
Briglevics István jelenleg Horváth József tulaj-
donául felvett következő ingatlanokra + 1617
hrsám alattira 46 K, + 1669 hrszám alattira 54
K, a + 1670 hrszám alattira 12 K kikiáltási
árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb
megjelölt ingatlanok az 1902 évi február hó
26-án délelőtt 9 órája Rádon, ugyanaznap d. u.
3 órakor Sándorházán a község házánál megtar-
tandó nyilvános árverésen a megállapított kikiál-
tási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10%-át, vagyis 14 K 60 f, 12 K,
41 K 40 f, 20 K, 54 K 80 f, 7 K 30 f, 2 K
40 f, 15 K 50 f, 4 K 60 f, 5 K 40 f, 1 K 20
fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 48.
§-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi nov. 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-
miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezé-
séről kiállított szabályszerű elismervényt átszol-
gáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1901. okt. hó 29-én.

Rutich, kir. tszéki bíró.

Egy öreg ember titka.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: ifj. Szabó István, Pakozd.

(Utányomás tilos.)

Jó emberek!

Nincs a világon drágább kincs a jó egészségnél. Saj-
nos, a mikor aztán beteg az ember, nem lel meg a
betegségére való orvosságot.

En is 6 évig betegeskedtem és mindenféle orvosságot
hiába próbáltam. Végre egyszer csak olvasok egy újság-
ban Fellernek Elsa Fluid-járól, melyet Stubiczán készí-
tenek. Na, gondoltam magamban kipróbálom ezt a szert
is. Rendeltem próbára egy tuczatot és mondhatom nektek,
jó barátaim: 6 évig nem tudtam járni a köszvénytől és
a lábszaggatásaim miatt aludni se tudtam. Tíz napig
kentem magamat Feller-féle Elsa Fluid-dal és olyan egész-
séges lettem, mint a makk. Minden szomszédom, sógorom
és komám jött nézni, hogy milyen csodálatosan hat ez
a szer, a mely segített rajtam.

Mindnyájan tudták, hogy rendeltem
még az Elsa-Fluidból. Eljön hát hozzám
Mihály szomszédom, a kinek forrósága
van a fejében, hideg leli és keze, lába
és dereka fáj. Adok neki egy üveggel
az Elsa Fluidból és három nap, alatt
meggyógyult. A Pista is eljött a malom-
ból, hogy adjak neki az Elsa-Fluid
csodaszert, mert a felesége köhög és
szurást, nyilalást érez az oldalában. Kép-
zeljétek csak jó emberek, két nap múlva
az Elsa-Fluid teljesen segített rajta.

Éppen Józsefnapkor jön a nagymajori
kófa és meséli, hogy a gyermeke folyton
hány, meg göresöt érez a hasában, egyre
sír, nem tudja szegény asszony mihez
fogjon. Már összeszedett egy fél patikát
és a vén asszonyok is mindent kipróbál-
tak már a gyereken, de hiába. Elolvastam hamar azt az
utastást, mely a Feller-féle Elsa-Fluid mellé van csom-
agolva és nézem nincs-e segítség a gyerek bajára, s
csakugyan van erre a bajra is: tíz csöpp az Elsa-Fluid-
ból tejben, azután bekenni Elsa-Fluiddal a gyerek hasát
és ez okvetlenül segít. Adok hát egy flaskóval az asz-

Kívánom, hogy mindenkinek, a ki rendel, olyan jól szolgáljon mint nekem. — Az isten áldjon meg benneteket.

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid az egészségügyi hatóság által meg van
vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon
aranyéremmel tüntették ki. Csak akkor valódi, ha minden üveg az „Elsa” véd-
jeggyel van ellátva.

Nemcsak betegek, hanem egészségesek is rendelik, mert az idegek erő-
sítésére, az arcbőr üdítésére és szépítésére, a fej mosására, korpa és hajhullás
ellen is jó hatású és ezenkívül mint kitűnő szobailatot is használják.

Egy tuczat (12 üveg) postán szállítva 5 korona, 24 üveg 8.60 korona, 36
üveg 12 korona 40 fillér, 48 üveg 16 korona bérmentve, utánvétellel vagy a pénz
előzetes beküldése után. — A ki másodszor rendel, minden 12 üveghez

I üveget ingyen kap.

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli
készítő:

FELLER V. JENŐ
gyógyszertára Stubicza templom-utca (Zágrábmegye.)

Főraktárak Budapesten:

Török József gyógyszerárban, VI., Király-utca 12. Dr. Egger-féle „Nádor”
gyógyszertárban, Váci-kerület 17. Zoltán Béla gyógyszerárban, V., Nagy-
korona-utca 23.

Mindenkinek szíve-
sen megírom, hogy
20 évig béna voltam
csak Feller-féle
„ELSA FLUID”
mentett meg.
Igy ír
Stácz Mihályné,
B.-Szarvas.

Csak Réthy-félét fogadjunk el!

A valódi RÉTHY-féle pemetefü-cukorka
csak a készítőnél vagy az alábbi gyógy-
szertárakban kapható:

Zalaegerszegen
KASZTER SÁNDOR ÉS A SZENT-HÁROMSÁG
gyógyszertárakban.

szonynak és mondom: No csak ne buslakodjék, lelkem,
a mi ebben a leírásban meg van írva, az igazság, de
ha használ a szer, két üveggel kell visszaadnia egy
helyett. De azt megmondom, hogy ha igazi Feller-féle
Elsa-Fluidot akar, akkor világosan és olvashatóan írja
meg: **Feller V. Jenő** gyógyszerár **Stubicza**
templom-utca (Zágrábmegye.)

Olesó is ám ez a szer: 12 üveg 5 korona és a postá
is a patika fizeti. A gyermek még aznap este meggyógyult
és a kófa örömeiben 20 üveg Elsa-Fluidot adott vissza
1 hét múlva.

A községben minden ember hallotta ezt az esetet és
mindenki rendelt Elsa Fluidot.

Voltam a Jóska lakodalmán is a farsangban és örömeim
telt benne, mikor hallottam, a mint az emberek mesél-
tek a Feller-féle Elsa-Fluidról. Az egyiknek a gyermekét

meggyógyította a forró reszketegségből,
a másikat a galandféregtől; hasmenés
ellen, fogfájás ellen; viszketeg, sömör,
orbáncz, sebek, göresök, gyomorfájás,
rossz emésztés, hányinger, májbaj, sze-
dülés, sápkór, váltóláz és gyöngeség ide-
gesség stb. ellen használt nekik kitűnően
az Elsa-Fluid. Az egyik vért hányt, neki
is segített, egy öreg szomszéd majd hogy
el nem vesztette a szemvilágát és most
olyan jól lát, mint egy gyermek. Ezek
szerint hát mindenre jó szer volt a
Feller-féle Elsa-Fluid. Még a ökröknek
és a disznóknak is használt; mert mikor
nem kellett nekik a takarmány, a gazdák
beadtak nekik Elsa-Fluidot és mindjárt
ettek.

Mondhatom, jó emberek, ez az egyet-
len orvosság, mely mindenre használ és mindenféle beteg-
séget meggyógyít. — Hogy valódit kaptatok, irjatok
pontosan ezen címre:

Feller V. Jenő gyógyszerár, **Stubicza**
templom-utca (Zágrábmegye.)

Törv. védve.

Védjegy.

Ki egészségét szereti
rendelje csak a
Feller-féle
„ELSA FLUID”
csodaszert.

Juhász István
Dunaföldvár.

Védjegy!

F E R E N C

pálinka (sósórszesz)

Vértés gyógyszerész-féle

használatban a leg-hatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenképp legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (massage). Kétúró sikerrel használtatik **köszvény, csúsz, meghülések ellen, hénulások, ficamoknál, gyuladás és kelésnél**, továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg gyomorgöres, rosszullet, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak, sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjeggyel. Egy üveg **30 fillér, 1 és 2 korona**. Kapható a gyógyszerárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben. Zalaegerszegen: stb. Fangler Mihály, Ján Ferenc, Koszteliez Miksa, Radó Antal és Hubinszky Adolf urak kereskedésében **általában ott, hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók**, valamint közvetlen:

Vértés L. Sas-gyógysz. Lugoson.

Jutányosan kapható

=====
 kitünő
 =====

HÁZI KOSZT

háznál, esetleg kihordásra is.

Cím a kiadóhivatalban.

ad. 10109/tkv. 1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint teleknyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Pál Terézia Polgár Istváné* végrehajtónak *Horváth Péter, János, László, Kati, Mari* végrehajtást szenvedők ellen 47 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében, a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a bonczodföldi 154 sz. tkvben fölvetett ingatlanokból végrehajtást szenvedettek $\frac{2}{3}$ -ad rész jutalékára és pedig + 744 hrsz. jutalékra 200 K, + 766 hrszám jutalékra 110 korona;

II. bonczodföldi 191 sz. tkvben felvetett ingatlanokból ugyanazok $\frac{13}{16}$ -od részbeni jutalékára és pedig + 751 hrsz. jutalékra 166 K.

III. a bonczodföldi 465 számú tkvben + 476/b + hrszám alattiból Horváth Katalin és Mária $\frac{2}{5}$ -öd rész jutalékára 69 korona kikiáltási árban, úgy azonban, hogy ezen $\frac{2}{5}$ -öd rész jutalékra Molnár Martha özv. Horváth Györgyné javára bekeblezett haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik, az árverés elrendeltetik és hogy fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. március hó 21-én d. e. 10 órakor Bonczodföldön a községházánál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 20 K, 11 K, 16 K

60 f, 6 K 90 f-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint teleknyvi hatóság. Zalaegerszegen, 1901. évi dec. 5-én.

Rutich, kir. tszki bíró.

A zalaegerszegi takarékpénztár részvénytársaság bérházában a 11. számú emeleti lakás, mely áll: 1 elő-, 2 utcai, 1 udvari szoba, konyha, éléskamara, hozzátartozó padlás és pincerészből, — továbbá a 7 számú emeleti lakás, mely áll: 1 elő-, 2 utcai és 1 udvari szoba, konyha, padlás és pincerészből, f. é. május 1-re kiadó.

Bővebb értesítés az intézet helyiségében nyerhető.

Az Igazgatóság.

ÖSTERREICHER SAMU

mezőgazdasági gépek és varrógépek képviselete

Nagykanizsán (Magyar-utca.)

Képvisele a hazai legnagyobb gépgyárak.

Megrendelések elfogadtatnak: teljes gőzgarnitúrák, petroleum- és benzínmotorok, kézi és járgányosan eséplőkészletek, minden fajta vetőgépek, arató, fűkaszáló, szecskavágó, daráló, tisztító rosták, ekék, boronák, szivattyúk, gyümölcs- és borsajtók, szőlőzuzók és mindennemű gazdasági gépek és géprészekre.

Malomberendezések, acetylen világítás és vízvezeték berendezése előnyös feltételek mellett. Gépolaj, zsákok és vízmentes ponyvák.

Használt gépek ujjal becserejtettek. Gépjavítások gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Napról-napra miudinkább **jótéteménynek** és szükségletnek bizonyul minden családban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé használata.

Gondos háziasszony ne késlekedjék tovább ezt a jóízű és egészséges kávé italt bevezetni.

Tisztább pótkávé nem létezik, és nincsen jobb pottás a bábkávé helyébe, a hol ez orvosilag eltiltatott.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csak a »Kneipp páter« védjeggyel eredeti csomagokban valódi. Nyitva merlegelt, vagy másképen csomagolt maláta kávé soha sem

Kathreiner.

